

ISRN: LIU-IEI-FIL-A--11/00996--SE

Institutionen för ekonomisk och industriell
utveckling
Civilekonomprogrammet
Företagsekonomi
Examensarbete, 30 hp
Vårterminen 2011

K2 eller K3?

- En studie av de väsentliga skillnaderna

K2 or K3?

- A study of the significant differences

Dennis Ahlin

Emma Strandberg

Handledare: Rolf Rundfelt

ABSTRACT

Title: K2 or K3? – A study of the significant differences.

Authors: Dennis Ahlin and Emma Strandberg

Supervisor: Rolf Rundfelt

Key-words: K2, K3, differences, simplicity, complexity

Background: Accounting regulations for unlisted companies in Sweden is changing. There is a draft for new accounting rules for unlisted companies. Through the definition of a small company in the Swedish Annual Accounting Act, 97 percent of Swedish companies will have the possibility to choose between K2 and K3. The market demands a better understanding of differences between the regulations.

Aim: Identify significant differences between K2 and K3, in order to examine which of these differences that is the most important factors for companies in their selection of rules.

Method: A qualitative study has been conducted in which interviews and responses were used as data collection. A sampling method was used to identify distinct differences between the K2 and K3. These differences have been the basis for examining the significant differences as well.

Analysis and conclusion: Differences between K2 and K3 that are significant in the choice of the firm have been identified in five areas. These differences will therefore affect the firms' choice between K2 and K3. The reason is that they are a part of an assessment of the company's overall needs of complexity in their accounting.

SAMMANFATTNING

Titel: K2 eller K3? – En studie av de väsentliga skillnaderna.

Författare: Dennis Ahlin och Emma Strandberg

Handledare: Rolf Rundfelt

Nyckelord: K2, K3, skillnader, förenkling, komplexitet

Bakgrund: Svenska redovisningsregler för onoterade företag genomgår förändring. På förslag ligger nya redovisningsregler för onoterade företag. Genom Årsredovisningslagens definition av ett mindre företag har 97 procent av Sveriges företag möjlighet att välja mellan K2 och K3. Marknaden efterfrågar en ökad kunskap om skillnaderna mellan regelverken.

Syfte: Identifiera väsentliga skillnader mellan K2 och K3 samt undersöka vilka av dessa som har störst betydelse för företagen i sitt val av regelverk.

Metod: En kvalitativ studie har genomförts, där intervjuer och remissvar har använts som datainsamling. En urvalsmetod har använts för att identifiera vilka skillnader som är tydliga mellan K2 och K3. De tydliga skillnaderna har sedan legat till grund för att undersöka om de även är väsentliga.

Resultat och slutsatser: Skillnader som är väsentliga vid företagens val mellan K2 och K3 har identifierats på fem områden. Skillnaderna är väsentliga och påverkar därför företagens val mellan K2 och K3. Det eftersom de ingår i en bedömning av företagets samlade behov av komplexitet i sin externredovisning.

FÖRORD

Vi önskar tacka vår handledare Rolf Rundfelt för de snabba och värdefulla åsikterna under uppsatsens gång. Utan din vägledning hade uppsatsen varit svår att genomföra. Vi önskar även rikta ett stort tack till våra opponenter Andreas Skogh och Fredric Hammar för Era synpunkter längs vägen. Slutligen önskar vi även tacka de personer som under studiens gång har ställt upp för intervjuer. Utan Era svar hade studien inte varit möjlig att genomföra.

Linköping, Juni 2011

Dennis Ahlin

Emma Strandberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Inledning	1
1.1	<i>Bakgrund</i>	1
1.2	<i>Problemformulering</i>	2
1.3	<i>Syfte</i>	4
1.4	<i>Avgränsningar</i>	4
1.5	<i>Fortsatt disposition</i>	5
2	Metod	7
2.1	<i>Metodansats</i>	7
2.1.1	<i>Forskningsstrategi</i>	7
2.1.2	<i>Tillvägagångssätt vid urval av skillnader</i>	8
2.2	<i>Praktiskt tillvägagångssätt</i>	10
2.2.1	<i>Datainsamling</i>	11
2.2.2	<i>Källkritik</i>	14
2.2.3	<i>Undersökningens kvalitet</i>	16
2.2.4	<i>Analysmetodik</i>	17
3	Referensram	19
3.1	<i>Ramverk för redovisningsområdet i Sverige</i>	19
3.2	<i>K-projektet</i>	20
3.3	<i>Identifiering av tydliga skillnader</i>	21
3.3.1	<i>Tydliga skillnader</i>	22
3.4	<i>K2-regelverket</i>	23
3.4.1	<i>Ett förenklingsregelverk för mindre företag</i>	23
3.4.2	<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	24
3.4.3	<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	25
3.4.4	<i>Finansiella instrument</i>	26
3.5	<i>K3-regelverket</i>	27
3.5.1	<i>Huvudregelverket för aktiebolag</i>	27
3.5.2	<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	28
3.5.3	<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	29
3.5.4	<i>Finansiella instrument</i>	31
3.5.5	<i>Aktierelaterade ersättningar</i>	32

3.5.6	Uppllysning om förvaltningsfastigheter	34
3.6	<i>Sammanställning av skillnader mellan K2 och K3</i>	35
4	Empiri	36
4.1	<i>Remissvar avseende K2 och K3</i>	36
4.2	<i>Intervjugenomgång</i>	39
4.2.1	Intervju med Eva Törning, Grant Thornton	39
4.2.2	Intervju med Stefan Bengtsson, Grant Thornton.....	42
4.2.3	Intervju med Anders Erneberg och Niklas Johansson, Ernst & Young	45
5	Analys.....	50
5.1	<i>Inledande diskussion</i>	50
5.2	<i>Aktivering av immateriella anläggningstillgångar</i>	51
5.3	<i>Avskrivning av materiella anläggningstillgångar</i>	56
5.4	<i>Upplysningskrav för förvaltningsfastigheter</i>	60
5.5	<i>Finansiella instrument</i>	62
5.6	<i>Aktierelaterade ersättningar</i>	65
5.7	<i>Andra tydliga skillnader som kan påverka valet</i>	66
5.7.1	Resultaträkningens uppställningsform	67
5.7.2	Uppskjuten skatt.....	67
5.7.3	Uppskrivningar	68
6	Slutsats	70
6.1	<i>Slutsatser</i>	70
6.2	<i>Förslag på fortsatt forskning</i>	71
7	Referenslista	73

FIGUR- OCH TABELLFÖRTECKNING

<i>Figur 2.1 Metodgenomgång</i>	10
<i>Figur 2.2 Analysprocessen</i>	17
<i>Figur 3.1 Aktiveringsmodell för immateriella anläggningstillgångar i K2</i>	26
<i>Figur 3.2 Aktiveringsmodell för immateriella anläggningstillgångar i K3</i>	30
<i>Tabell 3.1 Sammanställning - Redovisning av aktierelaterade ersättningar i K3</i>	33
<i>Tabell 3.2 Sammanställning - skillnader mellan K2 och K3</i>	35
<i>Tabell 5.1 Exempel egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar</i>	53
<i>Tabell 6.1 Väsentliga skillnader</i>	70

FÖRKORTNINGSLISTA

BFN	Bokföringsnämnden
BFNAR	Bokföringsnämndens Allmänna Råd
IASB	International Accounting Standards Board
IFRS	International Financial Reporting Standards
K1	Kategori ett
K2	Kategori två
K3	Kategori tre
K4	Kategori fyra
K-projektet	Kategoriseringsprojektet
RR	Redovisningsrådets rekommendationer
SME	Small and Medium sized-Entities

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Efter samtalet med revisorn kliar sig ekonomichefen för det onoterade företaget betänksamt i bakhuvudet. Tiden är visst inne. Vi måste under kommande år ta beslut om de nya redovisningsreglerna. De som kallas för K2 och K3. Typiskt tänker han, det som varit så bra fram tills nu. Vi har ju kunnat blanda lite mellan regelverken. Egentligen har vi plockat regler från både Bokföringsnämnden och Redovisningsrådet. Dessutom hittade jag ju ett par bra regler i Årsredovisningslagen vid förra bokslutet, tänker ekonomichefen vidare. Nu måste vi alltså följa ett regelverk fullt ut. K2 eller K3? Ja, K2 sägs vara väldigt enkelt så frågan är om vi inte ska hoppa på det rakt av. Samtidigt sa revisorn att K3 ger en bättre bild av verksamhetens resultat och ställning men att bokslutet blir lite dyrare. Nej, det här var ju inte alls lätt tänker ekonomichefen samtidigt som han släcker ned och går hem.

Som historien ovan visar befinner sig svensk redovisning i en tid av förändring. Tidigare har två organ ansvarat för normgivningen av redovisningsregler. Redovisningsrådet ansvarade för utvecklingen av regler för noterade företag samtidigt som Bokföringsnämnden (BFN) ansvarade för onoterade företag. Fram till år 2004 bestod BFN:s arbete av att skriva om Redovisningsrådets rekommendationer (RR) för att anpassas till onoterade företag. (FAR, 2011a & BFN, 2004) Arbetet syftade till att göra redovisningsreglerna enklare för små- och medelstora företag. (Bengtsson, 2004)

Som ekonomichefens tankar illustrerar har svenska företag tidigare haft möjligheten att välja mellan olika redovisningsregler. Denna valmöjlighet har inneburit att onoterade företag haft möjlighet att ibland följa RR och ibland BFN:s regler. Till det har företagen också kunna söka svar direkt i Årsredovisningslagen. Bengtsson, tidigare kanslichef på BFN, skrev år 2004 en artikel där han menade att de onoterade företagens valmöjlighet var ett stort problem. Problemet låg i att läsaren av de

finansiella rapporterna hindrades att ta till sig informationen då denne inte visste om företagen använt sig av BFN eller RR. Han sammanfattar läget i redovisnings-Sverige som drastiskt eftersom valmöjligheten skapar finansiell information med tveksamt värde.

Vid samma tidpunkt som Bengtsson publicerade sin artikel valde BFN att byta inriktning på sitt normgivningsarbete. De var inte nöjda med resultatet av arbetet eftersom det var för tidskrävande. Arbetet fokuserades istället på ett kategoriseringsprojekt (K-projektet) som delade in Sveriges företag i fyra kategorier, K1-K4, där varje kategori utgörs av ett regelverk. BFN har till uppgift att utveckla K1-K3. (BFN, 2004) K1 avser enskilda näringsidkare och handelsbolag som ägs av fysiska personer och det kan aldrig användas av ett aktiebolag. Huvudregelverket för aktiebolag kommer att vara K3. Till huvudregelverket har mindre företag sedan möjligheten att välja förenklingsregelverket K2. (BFN, 2009a & BFN, 2011d)

Med ett mindre företag avses Årsredovisningslagens definition av ett mindre företag, vilket innebär att 97 procent av Sveriges företag är ett mindre företag. (Regeringskansliet, 2008) Klassificeringen innebär också att det är 97 procent av Sveriges företag som har möjlighet att välja mellan K2 och K3 när regelverken blir obligatoriska. (Regeringskansliet, 2008) BFN:s målsättning är att K-projektet ska stå klart för tillämpning från och med år 2013. (BFN, 2011d)

1.2 Problemformulering

“Any change, even a change for the better, is always accompanied by drawbacks and discomforts”

– Arnold Bennet (1867-1931)

Förändringens vind blåser i redovisnings-Sverige. Som en följd av att tillfredsställande regler för onoterade företag saknades bildades K-projektet. Förändringen inom svensk redovisning var därmed i rullning. (BFN, 2004) Som Bennet slår fast ovan är förändring inte alltid en process som går smärtfritt, även om

den sker till det bättre. Förändring till det bättre är någonting BFN nu försöker medverka till. Arbetet har dock inte skett utan motstånd och kritik, utan debatten har gått varm där kritikerna varit många. Exempelvis skriver Stefan Engström (2009) att K2 bryter mot den grundläggande principen om rättvisande bild. Andra kritiker har varit Persson & Peters (2009) som kritiserar BFN för att göra K3 för svårt. De menar att regelverket går utöver Årsredovisningslagen och istället för att K2 är en förenkling gentemot K3, är K3 en försvåring gentemot Årsredovisningslagen och K2. Samtidigt har BFN stått fasta i sitt beslut. K-projektet ska införas.

BFN arbetar enligt en tidsplan som säger att K-projektet ska vara färdigt att tillämpas från och med år 2013 (BFN, 2011d). I samband med det blir gammal normgivning inte längre tillämpbar (BFN, 2011a). För Sveriges företag innebär det att de före år 2013 måste ta beslut om hur de ska ställa upp sin redovisning. För de mindre företagen innebär det att de snart måste ställa sig frågan, ska vi redovisa enligt förenklingsregelverket K2 eller ska vi redovisa enligt K3?

K2 har varit klart för tillämpning sedan år 2008 men trots det är det många företag som valt bort regelverket och fortsatt redovisa enligt gammal normgivning. (BFN, 2011b) Göran Arnell (2009), Redovisningskonsult på KPMG, förklarar den dåliga genomslagskraften med K2 med att företagen förmodligen avvaktar tills K3 blir tillämpbart. Dels för att se hur regelverket kommer att se ut och dels för att se om K2 kommer att förändras i samband med att vissa statliga utredningar blir färdiga. Gunvor Pautsch (2009), kanslichef på BFN, delar Arnells åsikter och säger följande om varför företagen valt bort K2,

”Att tillämpa något nytt är alltid besvärligt även om det är lättnadsregler. Det kommer att se annorlunda ut när vi kommer med K3-reglerna och företagen måste bestämma sig.”

Att företagen inte valt att tillämpa K2, trots att det är möjligt, kan alltså förklaras av att företagen vill veta mer om K3. Detta kan ses som en signal om att det finns en efterfrågan om en ökad kunskap på området från marknaden. Är så fallet? Finns det

en efterfrågan om en ökad kunskap om K2 och K3? Ja, så tycks vara fallet. Vid flertalet tillfällen har BFN tagit emot åsikter om att marknaden kräver mer information på området. Framförallt är det skillnaderna som står i centrum. Exempelvis skriver Uppsala Universitet (BFN, 2010a) och Näringslivets regelnämnd (BFN, 2010b) att K3 bör utökas med en beskrivning av skillnaderna såväl som likheterna mellan K2 och K3. Till det skriver Arnell & Lundqvist (2010) att revisorer, konsulter och andra intressenter också bör skaffa sig kunskap om skillnaderna mellan regelverken.

Eftersom 97 procent av Sveriges företag inom en period av två år ska göra ett val av regelverk, finns ett behov av en ökad kunskap om skillnaderna mellan K2 och K3. Därmed är det intressant och relevant att studera skillnaderna mellan regelverken och se skillnadernas effekt på företagen i deras val. Det med en målgrupp som består av Sveriges mindre företag tillsammans med redovisningsprofessionen.

1.3 Syfte

Uppsatsen syftar till att identifiera väsentliga skillnader mellan Bokföringsnämndens projekt K2 och K3 samt undersöka vilka av dessa som har störst betydelse för företagen i sitt val av regelverk.

1.4 Avgränsningar

Då studien behandlar ett föränderligt och omfattande område är en del avgränsningar motiverade för att passa till studiens omfattning och tidsram. Eftersom studiens intresse ligger i att behandla de företag som har möjlighet att välja mellan K2 och K3 är det endast av intresse att behandla det K2-regelverk som avser aktiebolag. De andra versionerna av K2 har därför helt utelämnats i denna studie. Studien behandlar bara de företag som enligt Årsredovisningslagen klassificeras som mindre eftersom det bara är de som har möjlighet att välja mellan både K2 och K3. Studiens fokus ligger i att finna de mest väsentliga skillnaderna mellan regelverken och därför har inte alla skillnader mellan K2 och K3 behandlats. Endast de skillnader som

diskuterats i remissvar och av intervjupersoner har tagits med. För att studiens inte ska bli en diskussion kring redovisningsprinciper har resonemang kring rättvisande bild och god redovisningssed undvikits så långt det är möjligt.

1.5 Fortsatt disposition

I metodkapitlet presenteras den ansats som legat till grund för studien. Avsnittet lägger fokus på studiens praktiska tillvägagångssätt. I metoden presenteras det förhållningssätt som tillämpats. En väsentlig del av metoden är att läsaren ska förstå hur urvalet av de tydliga skillnaderna mellan K2 och K3 har genomförts. Även hur subjektiviteten har behandlats i studien är en viktig del i metoden. Slutligen sker en genomgång av datainsamling, undersökningens kvalitet och upplägget av analysen.

Referensramen inleds med en presentation av hur svensk redovisning är uppbyggd. Därefter följer en genomgång av de remissvar som kommit in till BFN. Genomgången syftar till att identifiera de områden där det finns tydliga skillnader mellan K2 och K3. Därmed fungerar genomgången som en urvalsprocess av tydliga skillnader mellan regelverken. De skillnaderna ligger sedan till grund för den fortsatta studien. Kapitlet avslutas med att de tydliga skillnaderna mellan regelverken presenteras, med en uppdelning K2 och K3. Fler områden presenteras under rubriken K3 än K2. Det beror på K2:s avsaknad av regler på en del områden.

I empirikapitlet sker först en presentation av remissvarens åsikter på hur de tydliga skillnaderna kan få betydelse för företagets val av regelverk. Därefter följer en genomgång av de intervjuer som genomförts i studien.

I analyskapitlet diskuteras vilken betydelse skillnaderna kan få på företagets val av regelverk. Det sker genom att referensramen vägs mot empirikapitlet. Analysen läggs upp genom en inledande diskussion om skillnaderna mellan regelverken. Därefter följer en diskussion om varje område där det finns en tydlig skillnad för att utreda om skillnaden också kan vara väsentlig för företagets val av regelverk. Uppsatsen

avslutas sedan med att presentera de slutsatser som vi kommit fram till genom studien, följt av förslag på framtida forskning.

2 Metod

2.1 Metodansats

För att identifiera skillnader och nå uppsatsens syfte utgår studien från en jämförelse mellan BFN:s allmänna råd K2 och K3. Därigenom ställs de två regelverken mot varandra för att beskriva de skillnader som finns. Syftets andra del bygger på beskrivningen av skillnaderna för att förklara hur de kan få betydelse för företagen i sitt val av K-regelverk. Genom det identifieras skillnader på ett beskrivande sätt och hur skillnaderna kan få effekt på företagens val undersöks på ett förklarande sätt. Studien blir då beskrivande och förklarande, vilket Arbnor och Bjerke (1994) nämner som två av de vetenskapliga ambitionsnivåerna.

Studiens ansats innebär att efter problemet formulerats har en första teorigenomgång skett för att skapa en uppfattning om vilka de tydligaste skillnaderna mellan K2 och K3 kan vara. Skillnaderna har sedan fungerat som en utgångspunkt och därmed skapat en grund inför studiens fortsatta teori- och empiriinsamlande. Eftersom studiens syfte inte avser att finna alla skillnader mellan regelverken har en urvalsmetod som syftar till att finna de mest väsentliga skillnaderna använts. Den metoden hör till den vanligaste inom forskning och utgår från att skapa en utgångspunkt utifrån teorin som ligger till grund för insamling av data. Därmed är det teorin som styr fortsatt insamling och analys av data. (Bryman & Bell, 2005) En utgångspunkt av detta slag har betraktats som lämplig för att bilda en uppfattning kring vilken typ av datainsamling som ska genomföras.

2.1.1 Forskningsstrategi

Studien använder en kvalitativ forskningsstrategi som kännetecknas av att fokus läggs vid ord och individernas uppfattningar. (Bryman & Bell, 2005) En sådan strategi var naturlig att tillämpa för att skapa ett underlag för att kunna förklara den effekt skillnaderna kan få på företagen i sitt val av regelverk. Genom en kvalitativ forskningsstrategi värdesätts subjektiva uttalanden för att skapa en djupgående analys

av individernas resonemang. (Bryman & Bell, 2005) Det är också det vi önskar åstadkomma genom studien. Bryman & Bell (2005) belyser att ett viktigt inslag inom den kvalitativa forskningsstrategin inte bara är att se till vad en individ säger utan även till hur de säger det. Genom ett sådant inslag hoppas vi att studien ska kunna skapa ett bidrag till debatten om K2 och K3. Ett område som befinner sig i ett skede av förändring.

2.1.2 Tillvägagångssätt vid urval av skillnader

Som metodansatsen beskriver görs en första datainsamling för att identifiera en utgångspunkt om vilka skillnader som är de viktigaste. Därmed skapas en grund för den fortsatta studien. Med skillnaderna som utgångspunkt för studien ska sedan de skillnader som är väsentliga identifieras. Skillnader som anses vara väsentliga är de som får effekt vid företagets val av regelverk. Eftersom syftet inte är att beskriva alla skillnader mellan K2 och K3 är en urvalsmetod att föredra. På så sätt kan ett val göras om vilka skillnader som ska undersökas vidare.

Tillvägagångssättet har använts eftersom att det inte är rimligt att gå igenom hela K2- och K3-regelverket. En sådan fullständig genomgång skulle dels kräva en granskning av uppemot 600 sidor regeltext för att kunna identifiera alla skillnader, dels en tolkning för att förstå vilka skillnader som är de mest väsentliga. Troligt är att det skulle krävas ett antal intervjuer för att förstå K2 och K3 fullt ut. Det eftersom att K2 och K3 bygger på två olika grunder och därmed är uppbyggda på olika sätt. K2 är ett förenklingsregelverk som är regelbaserat i sin utformning samtidigt som K3 är ett komplext och principbaserat regelverk. Samma områden i de två olika regelverken kan därför innehålla en skild mängd information på grund av regelverkens olika uppbyggnad. Av den anledningen blir det svårt att göra en jämförelse. Ett exempel är att K3 kan innehålla komplexa och omfattande regler på ett område samtidigt som motsvarande regler helt saknas i K2. Därmed skulle en sådan genomgång bli för omfattande och komplex, både tidsmässigt och kompetensmässigt. Urvalsmetoden som istället har tillämpats har inneburit en genomgång av samtliga remissvar för att sedan identifiera de återkommande åsikterna om regelverkens skillnader.

Utgångspunkten har varit att de skillnader remissinstanserna har valt att lägga fokus på är de som är tydligast mellan K2 och K3. Remissvar som sänds in blir sannolikt inskickade för att remissinstansen har en åsikt att förmedla. Därför är det ett rimligt antagande att de behandlar de skillnader som kan få en uppenbar effekt och är tydligast mellan K2 och K3. Tydliga skillnader har därmed kunnat identifieras utan att egen tolkning krävs.

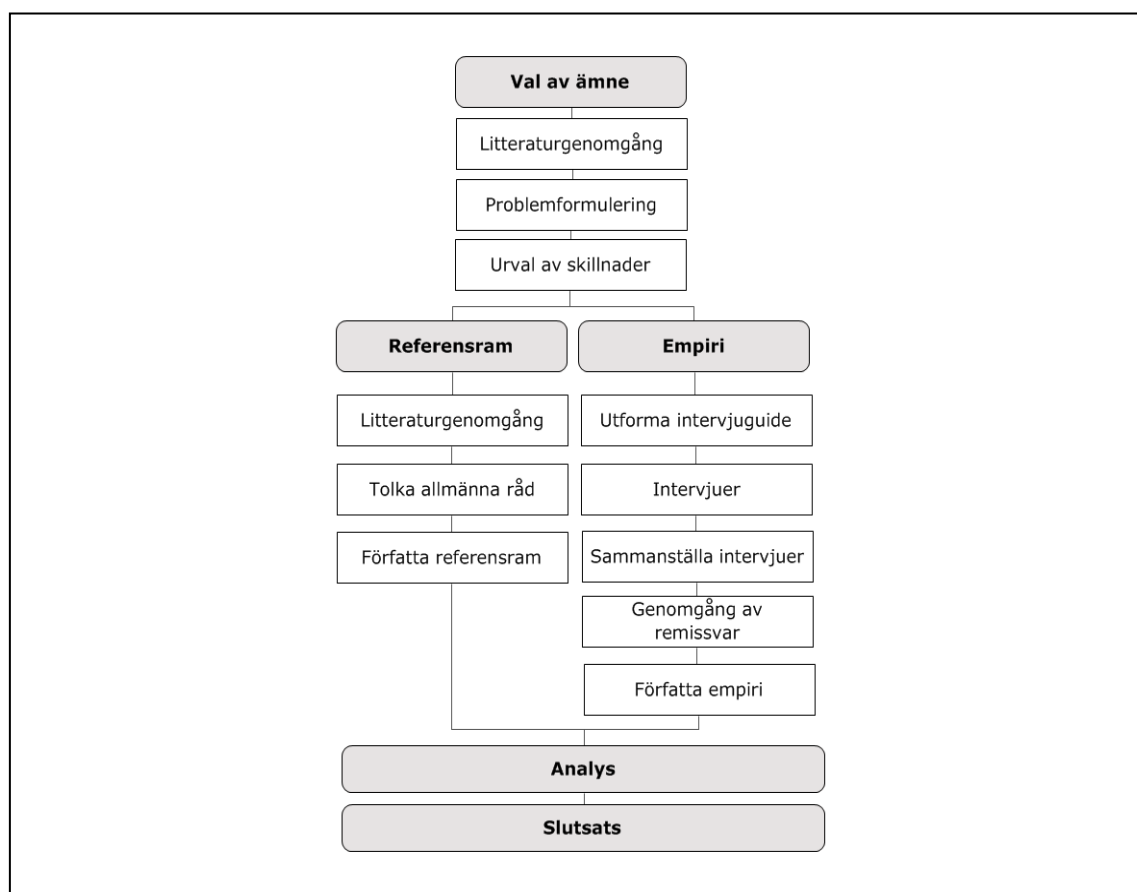
Under utvecklandet av K2 och K3 har BFN låtit regelverken gå ut på remiss. Att regelverket har gått ut på remiss innebär att BFN både har skickat ut och publicerat ett utkast på K2 och K3 för att erhålla synpunkter. Samtliga som har valt att svara på BFN:s remisser är så kallade remissinstanser. De som valt att svara på remisserna utgörs bland annat av intresseorganisationer, statliga myndigheter och revisionsbyråer. I vissa fall har även enskilda personer valt att svara på remissen till K2 och K3. (KPMG, 2011 & BFN, 2007a)

Remissvaren har innehållit synpunkter på innehållet och utformningen i K2 och K3, samt åsikter kring skillnader mellan dem. Det är rimligt att det främst är de företag och organisationer som påverkas negativt av reglerna som väljer att lämna en synpunkt. Det gör att remissvarens innehåll övervägande är kritiska mot reglerna och kräver därför en kritisk granskning genom studien. Samtidigt är det rimligt att de företag som inte påverkas särskilt och befinner sig i en gråskala inte väljer att lämna några synpunkter. Därför anses det att de mest diskuterade skillnaderna från remissinstanserna är de som kan få störst effekt på valet. Av den anledningen anses urvalsmetoden fånga upp de tydligaste skillnaderna och det är därför som de åsikterna har legat till grund för studiens urval.

En risk med att använda remissinstanserna som urvalsmetod är däremot att BFN inte råder över vilka som sänder in remissvar. Det kan göra att många liknande organisationer och företag sänder in sina åsikter. Genom det finns en risk att åsikterna kan bli något missvisande eftersom liknande organisationer troligtvis även har liknande åsikter. Trots det är skillnaderna som remissinstanserna tar upp fortfarande tydliga och kan även vara väsentliga, men de riskerar att endast bli

väsentliga för en liten andel företag. Därför har vi även studerat intervjuernas innehåll för att finna mer allmänna skillnader som kan få påverkan för en större andel företag i valet mellan K2 och K3.

Nedan illustreras studiens övergripande metod som tillämpas för att slutligen kunna besvara syftet:

Figur 2.1 Metodgenomgång

2.2 Praktiskt tillvägagångssätt

Redovisning är ett område där tydliga teorier som går att tillämpa är begränsade. Ett sådant förhållande öppnar istället för att en referensram är ett mer naturligt alternativ att tillämpa för att kunna samla in och analysera data. På sådana områden där tydliga teorier är begränsat menar Bryman & Bell (2005) att teorin växer fram utifrån en

genomgång av relevant litteratur på området. Inom redovisning kan en sådan tänkas vara de faktiska regelverken. Reglerna i K2 och K3 kommer därför att utgöra en stor del av den referensram som i analysen sedan ställs mot empirin.

2.2.1 Datainsamling

Den kvalitativa forskningsstrategin kan använda flera metoder för datainsamling. I den här studien används både primärdata och sekundärdata. Den primärdata som vi har använt oss av är personliga intervjuer som genomförts medan sekundärdata har bestått av direkt observation av offentliga dokument. Intervjuer har dels använts för att nå en djupare förståelse på området och dels för att det är en flexibel metod som kan utformas på flera olika sätt för att passa studien (Bryman & Bell, 2005). Remissvaren har använts både för att fungera som ett urval och för att stödja eller emotsätta sig den diskussion som intervjupersonerna behandlar. Två typer av huvudkällor ansågs nödvändigt för att kunna stödja studiens resonemang mot åsikter från flera håll. Bryman & Bell (2005) belyser vikten av att använda olika metoder för att inhämta data i kvalitativ forskning. De menar att det underlättar för att fånga djupet på området samt för att finna motsägelser.

Primärdata genom intervjuer

I studien har vi använt oss av personliga intervjuer för att samla in empiri som kan ligga till grund för analysen. Intervjuer ansågs vara en lämplig metod eftersom studien bygger på åsikter och resonemang för att undersöka hur skillnaderna kan påverka företagens val. Inom den kvalitativa forskningen är intervjuer vanligtvis betydligt mindre strukturerade än i kvantitativ forskning. Intervjuerna har genomförts på ett sätt där fokus ligger på intervjupersonernas egna uppfattningar och synpunkter. Utförliga svar har varit önskvärda under studien och därför har intervjuerna tillåtits att kunna gå i olika riktningar. En sådan strategi har tillämpats för att upptäcka de delar intervjupersonerna själva ser som mest relevanta och för att få ett djup i diskussionen. Bryman & Bell (2005) menar att det här tillvägagångssättet kan generera ett sådant djup.

Under studien har tre intervjuer genomförts. Vid urvalet låg fokus på kompetens samt intervjupersoner som är insatta i regelverken och har god kunskap kring redovisning. Att intervjupersonerna fritt skulle kunna föreställa sig många olika typer av regler och företag som kan vara av vikt i studien ansågs vara viktigt. Då vi önskar en diskussion kring hur företag kan tänkas välja och inte hur de faktiskt väljer var det av intresse att finna intervjupersoner som inte själva står inför ett val mellan K2 och K3. Av den anledningen ansåg vi att revisorer eller erfarna redovisningskonsulter skulle ha den position och kompetens som är nödvändig för att nå både djup och förståelse under intervjun. Under studien fanns en medvetenhet om att intervjuerna kan vara subjektiva i och med att intervjupersonerna kan påverka svaren genom sin inställning till regelverken. Emellertid gjordes en bedömning att studiens syfte kräver intervjuer för att kunna fånga åsikter.

Om det var företagsrepresentanter som istället hade intervjuats hade svaren även där blivit subjektiva, eftersom de representerar sin verksamhet och sin ståndpunkt. Risken är att de blir mer låsta i sina svar vilket inte skulle vara en bra lösning för att undgå vinklade svar på grund av subjektivitet. En revisor eller redovisningsexpert ansågs därför mer passande i och med att de kan föra en diskussion utifrån flera olika företagstyper och hur de typerna kan tänkas välja. Intervjuernas varaktighet var mellan 30 minuter och en timme och under intervjutillfällena har atmosfären varit öppen för fria intervjusvar samt uppföljande frågor för att öka möjligheterna till att fånga ett djupare perspektiv.

Studien hade ett förhållandevis tydligt fokus kring ämnet redan i inledningsskedet. Av den anledningen har semistrukturerade intervjuer använts i studien. (Bryman & Bell, 2005) Vid en semistrukturerad intervju finns ofta en intervjuguide som stötte för intervjun kring förhållandevis specifika teman. (Bryman & Bell, 2005) Intervjuguiden¹ som använts vid intervjuerna utgår från tre teman där varje tema sedan innehåller mer specifika frågor för att skapa en röd tråd genom intervjun. Samtidigt tillåts intervjupersonen ha stor frihet vid utformandet av svar och tillåter vissa avvikelser från intervjuguiden. Därmed blir det viktigt att vara flexibel och

¹ Intervjuguiden är bifogad som bilaga och är placerad i slutet av uppsatsen.

lyhörd vid intervjutillfällena för att fånga upp sådana avvikelser. (Denscombe, 2000) Eftersom en kvalitativ studie ofta kräver detaljerade analyser av intervjumaterialet för att nå ett djup har intervjuerna spelats in för att sedan transkriberas. Ett sådant tillvägagångssätt har använts för att fånga intervjupersonernas ordalag och uttryck (Bryman & Bell, 2005).

Sekundärdata genom dokumentstudier

Sekundärdata är inte producerad för att forskaren bett om det. Trots informationens karaktär, att den är färdigproducerad, innebär det inte att en sådan metod är mer simpel. Tvärtom är ett informationsinsamlande av det slaget ofta mer tidskrävande då det kan innebära att en mer omfattande tolkning krävs för att kunna utläsa dess betydelse. (Bryman & Bell, 2005)

I denna studie har officiella samt elektroniska dokument utgjort kärnan av insamlad sekundärdata och har använts för datainsamling till både teori- och empiriavsnittet. De officiella dokument som har använts i studien är de remissvar som lämnats till BFN i samband med utvecklingen av K2- och K3-regelverken. Även material i form av artiklar från branschtidningen Balans har använts genom sökningar på artiklar som innehåller begreppen K2 och K3. Remissvar har använts i två steg, först för att upptäcka tydliga skillnader som används som grund för den fortsatta studien. I steg två har remissvaren använts mer djupgående för att finna åsikter om skillnaderna och hur de kan påverka företag i sitt val av regelverk.

På så sätt fungerar de som ett komplement till intervjupersonernas diskussion. Eftersom remissvaren består av åsikter angående K2 och K3 kan remissvaren anses ge ett bidrag för att genom studien bilda en uppfattning och belysa skillnader mellan regelverken. Relevant att belysa är att det är en stor spridning områdes- och branschmässigt på remissinstanserna, vilket också kan innebära att nivån på kunskap kring redovisning och dess effekter kan skilja sig. Vissa remissinstanser har själva uttryckt en brist på djupgående redovisningskunskap vilket föranleder att direkta faktauttalanden bör betraktas med viss eftertänksamhet. Även den subjektiva faktorn bland remissvar och artiklar från Balans bör betraktas. Därför är det viktigt att

granska dokumenten kritiskt. Det har skett genom att se till vad det är för organisation som står bakom de uttryckta åsikterna. Ett rimligt antagande är att ett vinstdrivande företag har större incitament att vinkla informationen än en statlig och icke-vinstdrivande organisation. Den kritiska granskningen har även skett genom att inte använda något resonemang som vår egen åsikt utan de har endast fungerat som en grund för vidare analys.

Eftersom K-projektet fortfarande är under utveckling blir de elektroniska dokumenten en viktig utgångspunkt för att erhålla aktuell information. Bland annat har de allmänna råden hämtats elektroniskt för att erhålla de senaste versionerna. Ytterligare information har till stor del hämtats från BFN för att erhålla nyheter och förändringar på området. Samtidigt finns det alltid en viss risk belagd med elektroniska källor eftersom trovärdigheten på internetsidor kan vara lägre då det är svårt att veta vem som levererar informationen. De internetkällor som använts för denna studie är emellertid högt betrodda och tillhandahålls samt används av kunniga parter inom redovisning. En extern manipulation av innehållet skulle sannolikt upptäckas utan dröjsmål.

2.2.2 Källkritik

De källor som använts under studien kan tendera att vara subjektiva. Det är något vi varit medvetna om under studiens gång då det är en kvalitativ uppsats med fokus på åsikter. I en sådan studie blir det naturligt med subjektiva åsikter och subjektivitet är till och med önskvärt, till den grad källorna inte vinklar svaren på grund av sin åsikt. En nackdel med att studien eftersöker åsikter kan bli att en hög grad av subjektivitet förekommer. Som Bryman & Bell (2005) belyser är det viktigt att granska den egna studien för att säkerställa att den är pålitlig. Därför har vi försökt säkerställa att subjektiviteten inte vinklar svaren och gör att vinklade åsikter framställs i studien.

En medvetenhet har funnits om att revisorer och redovisningsexperter i olika grad kan påverka ett företags val mellan K2 eller K3. Däremot ses intervjupersonerna ha ett lågt egenintresse i att vinkla svaren eftersom diskussionen som drivits har skett

helt hypotetiskt utifrån hur skillnaderna kan tänkas påverka valet för företag. Samtidigt har intervjuerna utformats så att risken för att svaren kan formas utifrån personliga åsikter fångas upp. Intervjupersonerna har fått svara på frågor om sin uppfattning om och inställning till K-projektet. Svaren presenteras även under empirikapitlet för att läsaren ska kunna bilda en egen uppfattning om graden av subjektivitet. Svaren visade en bred fördelning av åsikter angående K-projektet mellan intervjupersonerna. En intervjuperson var främst positiv till K2, en annan till K3 och en tredje ställde sig neutral och tyckte att båda regelverken var bra. Trots det kan ingen tydlig skillnad bland de resonemang som intervjupersonerna har belyst om skillnader och dess påverkan på företagen kunnat uttydas. Eftersom det inte går att upptäcka någon sådan åsiktsskillnad innebär det att den subjektiva faktorn inte vinklar svaren. Däremot innebär den subjektiva faktorn att olika individer kan lyfta fram olika perspektiv till diskussionen, vilket är positivt och önskvärt för studien.

Subjektivitet anser vi därför inte vara ett problem i studien. Studien har inte fokuserat på hur företag väljer eller hur de ska välja. Istället ligger fokus på hur företag kan tänkas välja. Intervjuerna har därför ämnat hämta intressant information om vad intervjupersonerna tror och inte om vad de tycker. Därmed minskar även risken för subjektiv vinkling.

Även remissvaren är subjektiva och det kan då medföra att deras åsikter vinklas till att framställa skillnaden mer negativt än vad den annars hade blivit framställd. Trots det har remissvaren varit en önskvärd källa. Samtidigt är det viktigt att se den andra sidan av skillnaden än den som belyses. Vad som framställs som negativt i ett regelverk kan istället framställas som positivt i det andra. I studien har remissvaren endast använts som en utgångspunkt och studien har lagt vikt vid att inte anta remissinstansernas resonemang rakt av. Istället har remissinstansernas åsikter fungerat som en utgångspunkt för att kunna ställa resonemang mot varandra och även kunna ta fram positiva aspekter.

2.2.3 Undersökningens kvalitet

I varje studie är det viktigt att bedöma den grad av trovärdighet och tillförlitlighet studien har. (Bryman & Bell, 2005) För att nå en hög trovärdighet och tillförlitlighet har vi använt sig oss intervjupersoner som är väl insatta på redovisningsområdet och som kommer i kontakt med K2 och K3. För att minska risken för att frågor kan påverka intervjupersonens svar i någon riktning har en intervjuguide utformats på förhand för att på så sätt ha något att referera till under intervjun. Intervjuguiden har visserligen haft utrymme för avsteg vilket gör att det finns viss risk att följdfrågor som inte på förhand är formulerade kan bli vinklade till sin karaktär. Däremot kan denna strategi ses som en nödvändighet för att nå ett djupare perspektiv. Tillförlitligheten borde närmast öka i de diskussioner som förekommer i studien eftersom chansen är större att alla tydliga skillnader blir identifierade. Likaså bör tillförlitligheten snarare stärkas av den subjektiva faktorn. Subjektiviteten bidrar med olika perspektiv till studiens diskussion så länge de inte är vinklade.

Även studiens generaliserbarhet till andra miljöer bör undersökas samt undersöka att överensstämmelse finns mellan observationer som utförts och de idéer som sedan utvecklas. Bryman & Bell (2005) menar att det sistnämnda ofta innebär en undersökning om att forskaren uppfattat den situation som studerats på rätt sätt. Vidare betonar de att gällande generaliserbarhet så inskränks den ofta vid en kvalitativ studie, vilket även är fallet för denna studie. Det beror på de urval av intervjutillfällen samt genomförande av datainsamling som tillämpats, där antal intervjuer medvetet begränsats. Tillvägagångssättet under studiens gång kan därmed begränsa att resultaten kan generaliseras till andra miljöer. Samtidigt är det inte generaliserbarheten som är studiens främsta syfte. Snarare ämnar studien att bidra till den debatt som finns på området och till viss del fungera som ett kompletterande verktyg i valet av regelverk. Genom studiens syfte kan det därför motivera att intervjuurvalet är begränsat.

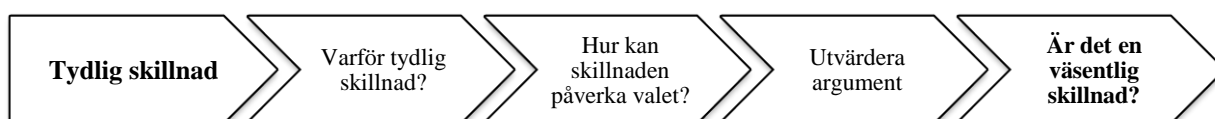
För att säkerställa att ingen information som använts i studien har missuppfattats har olika åtgärder vidtagits. Bland annat har datainsamling skett via både primär- och sekundärdata. På så sätt kan en bredare bild skapas kring varför skillnaderna som

identifieras är de som diskuteras mest. Dessutom minskar flera olika källor risken för missförstånd och kan dessutom fånga upp olika åsikter mellan källorna. Vid intervjuer har ljudupptagning använts för att undvika missförstånd eller undvika att relevanta synpunkter förbises. (Bryman & Bell, 2005) Som ett ytterligare steg för att undvika missförstånd har intervjupersonerna givits tillfälle att godkänna, och där det är nödvändigt, korrigera de sammanställda intervjuerna.

2.2.4 Analysmetodik

För att knyta samman referensramen med empirin och därmed skapa en givande analys har en analysmetod utformats. Syftet med den är att skapa konsekvens och tydlighet i analysen. Genom att ställa de delar som diskuteras i empirin mot referensramen kan analysen bli konsekvent för att på så sätt fungera som en god grund för slutsatser.

Analysen delas upp på de områden som presenterats under K2 och K3 och där tydliga skillnader har identifierats. Varje område diskuteras sedan enligt den analysmodell som visas nedan. Som kommer att framgå innebär det att analysen tar sin utgångspunkt i vad vi uppfattar som tydliga skillnader för att komma fram till om de även är väsentliga.

Figur 2.2 Analysprocessen

Analysen börjar med att definiera varför skillnaden på området är en tydlig skillnad mellan K2 och K3. En förklaring om vad skillnaden är och hur den kan få effekt på företagets finansiella ställning diskuteras. Utifrån det presenteras sedan argument om hur skillnaden kan, eller inte kan, påverka valet mellan K2 och K3 och om den därför kan vara en väsentlig skillnad i företagets val. Där delar vi upp argumentationen i två delar där den första har utgångspunkt i företagets finansiella ställning och den

andra i företagets bredare behov. Argumentationen hämtar stöd från den diskussion som har presenterats av remissinstanser och intervjupersoner.

Argumentationen om hur skillnaden kan påverka valen utvärderas sedan kritiskt. Dessutom undersöks om det finns företag med speciella karaktäristiska som kan påverkas särskilt av skillnaderna. För att komma fram till hur skillnaden kan få effekt är det här steget i processen viktigt. Utifrån analysprocessen kan vi sedan dra slutsatser om huruvida skillnaderna är väsentliga eller bara tydliga.

3 Referensram

3.1 Ramverk för redovisningsområdet i Sverige

Den svenska lagstiftade regleringen avseende redovisning återfinns i Årsredovisningslagen, Bokföringslagen och Aktiebolagslagen. Gemensamt för lagstiftningen är att det är en grundläggande reglering som kompletteras av standarder och rekommendationer, som behandlar redovisningsfrågor mer i detalj. (Artsberg, 1992)

Genom att ge ut allmänna råd för tillämpning av Bokföringslagen och Årsredovisningslagen ansvarar BFN för att utveckla god redovisningssed i Sverige (BFN, 2011c). Parallellt med BFN har Redovisningsrådet haft till uppgift att utveckla rekommendationer i redovisningsfrågor. De har utvecklat regler för företag noterade på en börs och för företag som genom sin storlek har haft ett stort allmänintresse (FAR, 2011a). Redovisningsrådets utgångspunkt har varit att anpassa svensk utformning av årsredovisning till internationell standard (Johansson, 1993). Efter ett beslut av EU ska noterade företag inte längre tillämpa RR i sin koncernredovisning utan de ska istället använda International Financial Reporting Standards (IFRS). I och med det upphörde Redovisningsrådet att ge ut nya rekommendationer. Därmed har deras roll som normgivare allt mer fasats ut samtidigt som BFN fått en mer betydande roll. (FAR, 2011a)

Ett allmänt råd definieras i Författningssamlingsförordningens 1§ som *”sådana generella rekommendationer om tillämpningen av en författning som anger hur någon kan eller bör handla i ett visst hänseende.”* I ett allmänt råd är det inte tillåtet att återge lag- eller förordningstexter som sina egna då endast hänvisningar till lagtext får förekomma. (Regeringen, 1998) De allmänna råden syftar till att komplettera Bokföringslagen och Årsredovisningslagen. Ett allmänt råd från BFN innehåller normer vilka de själva beslutat om och är inte formellt bindande föreskrifter. (FAR, 2011b och BFN, 2009a)

Trots att de allmänna råden formellt sett inte är bindande ska de i normalfallet anses vara ett uttryck för god redovisningssed. God redovisningssed är en princip som är lagstadgad i Bokföringslagen. Ett avsteg från BFN:s allmänna råd kan bryta mot lag, om avsteget anses bryta mot god redovisningssed. Endast undantagsvis kan ett avsteg från de allmänna råden göras utan att samtidigt bryta mot lag trots att ett allmänt råd inte är bindande. (BFN, 2011c)

3.2 K-projektet

År 2004 tog BFN beslut om att ändra inriktning på sitt normgivningsarbete för onoterade företag. Bakgrunden till den ändrade inriktningen förklarade BFN med att arbetet fram till den tidpunkten hade bedrivits genom att anpassa de internationella redovisningsreglerna, rekommendation för rekommendation. BFN (2004) ansåg att det arbetssättet resulterade i att regelverken blev allt för omfattande och komplicerade för de mindre företagen. Istället påbörjades ett projekt vilket innebar att Sveriges företag delades in i fyra kategorier, K1-K4, efter företagsform och storlek där det för varje kategori skulle finnas ett samlat och heltäckande regelverk (BFN, 2004). BFN har till ansvar att utveckla K1, K2 och K3. K4 innefattar de noterade företag som redovisar enligt IFRS i sin koncernredovisning. För IFRS är det normgivande organet International Accounting Standards Board (IASB). (Drefeldt, 2007) För svenska onoterade aktiebolag kommer K3 att vara huvudregelverket. K2 är ett förenklat regelverk som mindre aktiebolag kan välja att tillämpa istället för K3. (Månsson & Ohlson, 2008). Nedan följer en kort sammanfattning om K-projektets fyra kategorier,

K1 – Får tillämpas av enskilda näringsidkare, handelsbolag som ägs av fysiska personer och ideella föreningar vars nettoomsättning uppgår till högst tre miljoner kronor. K1 kan aldrig tillämpas av ett aktiebolag.

K2 – Får i första hand tillämpas av mindre aktiebolag och ekonomiska föreningar. Det kan även tillämpas av de enskilda näringsidkare, handelsbolag och ideella föreningar som inte kan eller vill tillämpa K1. Med mindre företag avses Årsredovisningslagens definition av ett mindre företag.

K3 – Ska tillämpas av större onoterade företag och kommer att vara huvudregelverket för aktiebolag. Arbetet påbörjades år 2005 och gick under år 2010 ut på remiss. Den föreslagna tidsplanen för *K3* är att regelverket ska tillämpas av företag vars räkenskapsår påbörjas närmast efter 31 december 2012.

K4 – Utgörs av IFRS och omfattar de företag som är noterade på en börs.

(BFN, 2009a & BFN2011d)

Först när *K3* är klart för tillämpning kommer det vara krav på att redovisning ska ske till något av *K*-regelverken. Därför måste mindre företag före utgången av 2012 ta beslut om vilket *K*-regelverk de ska använda. (BFN, 2011d) Oavsett vilket regelverk företag väljer att tillämpa ska det tillämpas fullt ut. Det går således inte att välja vissa regler i *K2* och vissa regler i *K3*. (BFN, 2011b)

3.3 Identifiering av tydliga skillnader

Som ett led i att utveckla *K2* och *K3* har BFN valt att sända ut regelverket på remiss. (KPMG, 2011) På så sätt får de fler perspektiv att beakta under utformningen av regelverken. (BFN, 2011e) Förslagen skickades till de parter som blev berörda av regelverken. Samtidigt har de båda föreslagna regelverken även publicerats offentligt så att alla som upplever att de berörs av regelverken får möjlighet att komma med åsikter till BFN. (KPMG, 2011) *K2* sändes ut på remiss under år 2006 och år 2007. (BFN, 2007a) *K3* gick ut på remiss under år 2010 och sändes ut till cirka 50 remissinstanser. De som fick remissen utsänd till sig var en blandning av revisionsbyråer, intresseorganisationer och statliga myndigheter. (KPMG, 2011)

I remissvaren till *K2* och *K3* belyses olika skillnader mellan regelverken. En skillnad som diskuteras i remissvaren är avskrivningar av materiella anläggningstillgångar. Där ställer *K3* krav på att avskrivning ska ske enligt komponentavskrivning. Svenska

bostäder (BFN, 2010c)² lyfter fram att de tidigare har använt komponentavskrivning. De övergav den metoden för att den var för resurskrävande och komplex. Komponentavskrivning anses öka den administrativa bördan och borde inte vara ett krav. (BFN, 2010d) Ett annat område remissinstanserna diskuterar är upplysningar om förvaltningsfastigheter. Där ställer K3 ett antal krav på upplysningar som ska framgå och där motsvarande regler saknas i K2. Castellum (BFN, 2010e) tycker att en sådan upplysning som K3 kräver medför en oskälig affärsmässig exponering vid förhandling av enskilda fastigheter. Kraven K3 ställer anses vara för långtgående då verkligt värde ska lämnas för varje fastighet. (BFN, 2010f)

En skillnad som flera remissinstanser lyfter fram är området immateriella tillgångar. I K2 tillåts inte aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar. (BFN, 2007b)³. Göteborgs Universitet (BFN, 2007c) beskriver att övergångsproblem finns för en del företag som väljer att tillämpa K2. En ytterligare skillnad som remissvaren diskuterar rör finansiella instrument. I K2 får de inte tas upp till verkligt värde vilket orsakar en övergångsproblematik. I K3 ställs istället höga krav på redovisningen, bland annat vid redovisning av aktierelaterade ersättningar. (BFN, 2007d)

3.3.1 Tydliga skillnader

Skillnaderna som har tagits upp ovan har återkommit som diskussionsområden i flera remissvar och anses därför vara tydliga skillnader. Därför är det skillnaderna om materiella och immateriella anläggningstillgångar, upplysningskrav, finansiella instrument och aktierelaterade ersättningar som ligger till grund för den fortsatta studien. De skillnaderna kommer sedan att presenteras mer ingående under avsnitten K2 och K3 i referensramen. En del områden är tydliga skillnader mellan K2 och K3 för att de inte behandlas i K2 överhuvudtaget. Det är anledningen till att fler områden beskrivs under K3 i kommande avsnitt.

² Källan avser remissvar tillhörande K3. Bokstaven efter årtalet representerar en remissinstans och framgår av referenslistan. Avser BFN 2010a till och med BFN 2010j.

³ Källan avser remissvar tillhörande K2. Bokstaven efter årtalet representerar en remissinstans och framgår av referenslistan. Avser BFN 2007b till och med BFN 2007h.

3.4 K2-regelverket

3.4.1 Ett förenklingsregelverk för mindre företag

Den 11 juni år 2008 beslutade BFN om att ge ut ett allmänt råd för upprättande av årsredovisning i mindre aktiebolag, BFN:s Allmänna Råd (BFNAR) 2008:1. (BFN, 2011b) En målsättning med det allmänna rådet har varit att uppnå förenkling för mindre och medelstora företag. Utgångspunkten har varit att regelverket ska skrivas utifrån användarnas behov och perspektiv. (Månsson & Ohlson, 2008)

K2 får tillämpas av privata aktiebolag som uppfyller Årsredovisningslagens krav för att vara ett mindre företag. Ett företag som är ett publikt aktiebolag eller är ett moderbolag i en koncern får inte tillämpa K2, även om de uppfyller kraven för ett mindre företag. (BFNAR, 2008 p. 1.1) Enligt Årsredovisningslagen är ett mindre företag ett företag som inte är ett större företag. Med ett större företag avses ett företag som för vart och ett för de två senaste åren uppfyller mer än ett av följande villkor (ÅRL, 1995, 1:3 p.4):

- Medelantalet anställda överstiger 50
- Balansomslutningen överstiger 40 miljoner kronor
- Nettoomsättningen överstiger 80 miljoner kronor

Den praktiska betydelsen av ovan är att om ett företag överstiger samma två villkor år 1 och år 2 är det ett större företag år 3. I annat fall anses företaget vara ett mindre företag och har då möjligheten att tillämpa K2 i sin redovisning.

Om en redovisningsprincip inte behandlas i K2 ska vägledning i första hand sökas där liknande frågor behandlas i regelverket. I andra hand ska användaren söka svar i Årsredovisningslagens grundläggande principer. (BFN, 2011b) Inom en del områden förbjuder K2 tillämpandet av en redovisningsprincip. Exempel på sådana områden är funktionsindelad resultaträkning, egenupparbetade immateriella tillgångar och redovisning av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder. (BFNAR, 2008, p.4.3,

10.3, 11.4 & 16.4) Anledningen till att K2 inte tillåter en del redovisningsprinciper förklarar BFN med att regelverket ska vara förenklande för användaren (Broberg, 2007).

När ett företag tillämpar K2 för upprättande av årsredovisning första gången ska regelverket användas framåtriktat. Jämförelsesiffrorna från föregående år behöver därmed inte räknas om. Så gäller om företagets uppställningsformer för balans- och resultaträkning stämmer överens med dem som gäller enligt K2. (BFNAR, 2008, p.21.7) Om företaget innehar poster i balans- och resultaträkningen som inte överensstämmer med reglerna i K2 måste företaget korrigera dem i den ingående balansen. Sådana poster justeras direkt mot ingående eget kapital genom att öka eller minska balanserat resultat. Exempel på poster som ska korrigeras är egenupparbetade immateriella tillgångar och uppskrivna tillgångar som inte är byggnad eller mark. (BFNAR, 2008, p. 21.2-4)

3.4.2 Materiella anläggningstillgångar

Reglerna för materiella anläggningstillgångar framgår av kapitel 10 i K2-regelverket. Samma kapitel behandlar även regler för redovisning av immateriella anläggningstillgångar. Huvudprincipen är att materiella och immateriella anläggningstillgångar ska värderas var för sig. (BFNAR, 2008, p,10.1) När en materiell anläggningstillgång redovisas i balansräkning första gången ska det ske till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärdet beräknas enligt den generella bestämmelsen i Årsredovisningslagen. (BFNAR, 2008, p.10.8) Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspriset ökat med utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet. (ÅRL, 1995, 3:4)

Enligt K2 tillåts två alternativ när avskrivningar ska beräknas. Antingen sker beräkningen enligt en schablonregel eller enligt regeln om restvärdesavskrivning. (Broberg, 2007) Schablonregeln innebär att nyttjandeperioden alltid anges till fem år oavsett tillgångens verkliga nyttjandeperiod. Regeln innebär att avskrivning sker fram till dess att tillgångens värde är noll, beräknat utifrån anskaffningsvärdet.

Avskrivning enligt schablonregeln får ske från dess att tillgången tas i bruk och enligt K2 får avskrivning göras för hela anskaffningsåret oavsett när på året tillgången tas i bruk. (BFNAR, 2008, p.10.19-21)

Restvärdesavskrivning innebär att det avskrivningsbara beloppet beräknas som skillnaden mellan tillgångens anskaffningsvärde och dess restvärde. Med restvärde avses det pris tillgången beräknas kunna säljas för efter nyttjandeperiodens slut, efter avdrag för försäljningskostnader. (BFNAR, 2008, p.20.21 2.st)

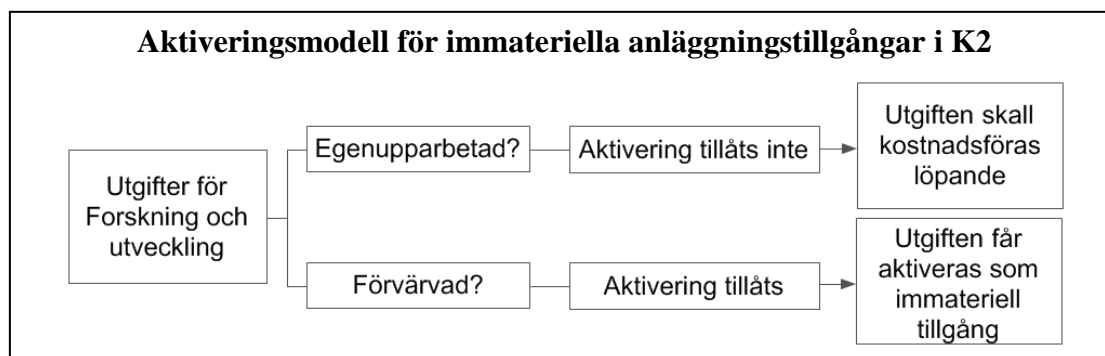
En undersökning om värdet har minskat behöver inte göras på tillgångar som har en nyttjandeperiod på högst 5 år. En tillgång ska bara skrivas ned de tillfällen där det är uppenbart att tillgången har minskat i värde. Finns inget skäl för nedskrivningen kvar får den återföras. (BFNAR, 2008, p.10.31 & 10.35-36) Gällande uppskrivningar får det aldrig ske på maskiner och inventarier. Uppskrivningar får endast ske för byggnader och mark och då endast upp till ett värde motsvarande taxeringsvärdet. (BFNAR, 2008, p.10.38)

3.4.3 Immateriella anläggningstillgångar

Av K2 framgår att redovisning av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar inte tillåts. Enligt Årsredovisningslagen kan utgifter för forskning och utveckling få aktiveras som en tillgång. En konsekvens av de förenklingsregler som BFN infört i K2 är alltså att regelverket till viss del inskränker Årsredovisningslagen. (Broberg, 2007 & ÅRL, 1995, 4:2)

De utgifter som uppstår vid forskning och utveckling ska istället kostnadsföras i samband med att de uppstår. (BFNAR, 2008, p.10.3) Oavsett om det är företagets egen personal eller en extern konsult som utfört forsknings- eller utvecklingsarbetet ska kostnadsföring ske. Företag som redovisar enligt K2 kommer däremot inte helt sakna immateriella anläggningstillgångar i sin balansräkning.

Som framgår av figuren nedan tillåter K2 aktivering av utgifter som uppstår i samband med en förvärvad immateriell anläggningstillgång. (BFNAR, 2008, kommentar p.10.3)

Figur 3.1 Aktiveringsmodell för immateriella anläggningstillgångar i K2

Avgörande för om en utgift för forskning och utveckling får aktiveras som en immateriell anläggningstillgång är var ifrån utgiften anses härstamma. Anses den vara egenupparbetad får den aldrig aktiveras som en tillgång. Den enda gången aktivering i balansräkningen kan bli aktuell är om företaget har förvärvat en immateriell tillgång från en extern part. Exempelvis kan det ske i form av att en rättighet förvärvas eller att goodwill uppstår vid ett företagsförvärv. (BFNAR, 2008, kommentar p.10.3)

3.4.4 Finansiella instrument

Regelverket behandlar två typer av finansiella instrument. Sådana som klassificeras som anläggningstillgångar och sådana som klassificeras som omsättningstillgångar. I regelverket benämns omsättningstillgångar som kortfristiga placeringar. Reglerna framgår av kapitel 11 och 14.

Huvudregeln i K2 är att finansiella tillgångar aldrig får värderas till verkligt värde. Istället ska de värderas till anskaffningsvärdet för finansiella anläggningstillgångar och till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet för kortfristiga placeringar. (BFNAR, 2008, p.11.6 och 14.4-5) Beräkning av anskaffningsvärdet

sker på samma sätt oavsett om det är fråga om en anläggningstillgång eller en kortfristig placering. Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspriset ökat med direkt hänförliga utgifter till förvärvet. (BFNAR, 2008, p.11.8 och 14.7)

För upp- och nedskrivningar gäller att det endast får ske för finansiella anläggningstillgångar. Utgångspunkten för nedskrivningar är Årsredovisningslagens bestämmelser. En anläggningstillgång ska därför skrivas ned om dess värde understiger det redovisade värdet och det kan antas att värdenedgången är bestående. Nedskrivning får göras även om värdenedgången inte antas vara bestående. (ÅRL, 1995, 4:5) Av K2 framgår att med värde avses tillgångens noterade kurs eller om noterad kurs saknas, ett värde som beräknas enligt samma metoder som används på marknaden. (BFNAR, 2008, p.11.14-15)

I de fall värdet på tillgången är noll ska nedskrivning alltid göras. Om värdet överstiger noll sker en nedskrivningsprövning dels individuellt för varje finansiell anläggningstillgång och dels kollektivt för samtliga finansiella anläggningstillgångar. (BFNAR, 2008, p. 11.17) Uppskrivningar får aldrig ske på finansiella anläggningstillgångar. (BFNAR, 2008, p.11.21) Däremot får en nedskrivning återföras till den del värdet på tillgången ökat jämfört med värdet vid nedskrivningen. (BFNAR, 2008, p. 11.20)

3.5 K3-regelverket

3.5.1 Huvudregelverket för aktiebolag

BFN har arbetat fram K3 med utgångspunkten att det ska vara K-projektets huvudregelverk. Regelverket måste tillämpas av onoterade företag som klassificeras som ett större företag, om de inte väljer att redovisa enligt K4. K3 har sin utgångspunkt i IFRS for Small and Medium sized-Entities (SMEs). Bland annat har kapitelindelning och kommentartext hämtats från det regelverket. (BFN, 2010k)

Eftersom K3 bygger på IFRS for SMEs är regelverket mer principbaserat än K2. Reglerna är därmed inte lika tydliga som de är i K2. Istället är regelverket i högre

grad en vägledning där användaren ställs inför val och bedömningar. Därmed ställer regelverket också högre krav på användarens kompetens än vad K2 gör. (BFN, 2010k) Exempel på att användaren ställs inför fler val är att K3 tillåter användning av både funktionsindelad och kostnadsslagsindelad resultaträkning. (BFN, 2010l, Kommentar p.5.2-4) En användare av K3 måste därför bedöma vilken av resultaträkningarna som bäst speglar företagets verksamhet. (BFN, 2010k)

De företag som klassificeras som ett mindre företag men väljer att frånga K2 och istället redovisa enligt K3 behöver inte tillämpa de särskilda reglerna för större företag som gäller enligt Årsredovisningslagen. Ett mindre företag som redovisar enligt K3 behöver exempelvis inte presentera en kassaflödesanalys i sin årsredovisning. (BFN, 2010k & ÅRL, 1995, 2:1) Vid tillämpning av K3 ställer regelverket krav på retroaktiv tillämpning. Vid en övergång till K3 behöver ett företag justera jämförelseåret i årsredovisningen. Justeringen innebär att det tidigare året räknas om till att följa reglerna i K3. Jämförelseåret ska överensstämma med K3:s regler för att läsaren ska kunna jämföra och följa företagets utveckling. (BFN, 2010l, p.1.4 & 3.2)

3.5.2 Materiella anläggningstillgångar

Regler om materiella anläggningstillgångar framgår av kapitel 17. (BFN, 2010l, p. 17.1) Vid det första redovisningstillfället ska en materiell anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärdet. (BFN, 2010l, Kommentar p. 17.8-12) Anskaffningsvärdet beräknas som inköpspris efter avdrag för rabatter. Utgifter som är direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på den plats och i det skick vilket var företagets avsikt får också räknas in i anskaffningsvärdet. (BFN, 2010l, Kommentar p. 17.8)

Efter första redovisningstillfället ska en materiell anläggningstillgång tas upp till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Har ackumulerade ned- eller uppskrivningar genomförts ska de också korrigeras mot anskaffningsvärdet. (BFN, 2010l, Kommentar p. 17.13-19) En materiell

anläggningstillgång ska skrivas av och avskrivningen ska påbörjas från det datum då tillgången togs i bruk. (BFN, 2010I, p. 17.15) Tillämpad avskrivningsmetod ska återspegla förväntad förbrukning av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. (BFN, 2010I, p. 17.16)

Om en materiell anläggningstillgång har betydande komponenter som förväntas ha en väsentlig skillnad i förbrukning måste komponentavskrivning tillämpas. Tillgångens anskaffningsvärde fördelas då ut på tillgångens olika komponenter. För varje del ska en separat avskrivningsplan upprättas utifrån dess specifika förbrukning. Varje del ska sedan skrivas av separat över sin nyttjandeperiod. Om det inte finns en sådan skillnad i förbrukning mellan anläggningstillgångens olika delar får tillgången skrivas av som en helhet över nyttjandeperioden. Komponentavskrivning behöver då inte tillämpas. (BFN, 2010I, p. 17.13) När nyttjandeperioden för en tillgång bestäms ska den förväntade användningen bestämmas utifrån exempelvis kapacitet och produktion. Dessutom ska det förväntade slitaget beaktas. (BFN, 2010I, Kommentar p. 17.13-16)

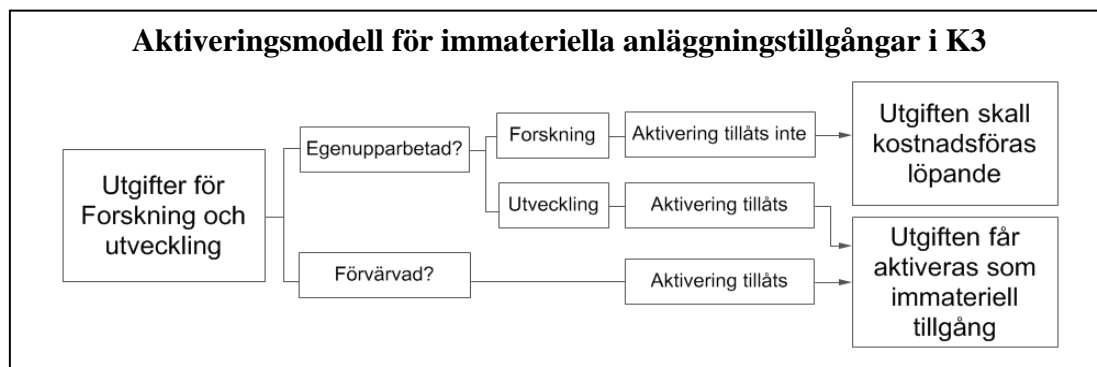
För att bedöma om en materiell anläggningstillgång ska skrivas ned tillämpas kapitel 27 i K3. (BFN, 2010I, Kommentar p. 17.13-16) Av kapitlet framgår det att företaget per varje balansdag ska göra en nedskrivningsbedömning. Om det finns indikation om värdeminskning ska en beräkning av tillgångens återvinningsvärde göras. Understiger återvinningsvärdet det redovisade värdet ska nedskrivning göras. (BFN, 2010I, p. 27.6-27) Uppskrivning av en materiell anläggningstillgång får ske i de fall tillgången har ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger det bokförda värdet. (BFN, 2010I, Kommentar p. 17.13-16)

3.5.3 Immateriella anläggningstillgångar

Regler om immateriella tillgångar framgår av regelverkets kapitel 18. Företag som redovisar enligt K3 har en möjlighet att aktivera utgifter som hänför sig till egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar. Därmed överensstämmer

reglerna i K3 med Årsredovisningslagens bestämmelser. (BFN, 2010I, p. 18.5 & ÅRL, 1995 4:2 1st)

Av K3 framgår att redovisning av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar får ske enligt två metoder. Antingen sker det enligt en aktiveringsmodell eller så kostnadsförs utgiften när den uppstår. Oavsett vilken modell företaget väljer att tillämpa ska den tillämpas konsekvent vid redovisning av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar. (BFN, 2010I, p. 18.5) Väljer företaget att redovisa enligt kostnadsföringsmodellen innebär det att alla utgifter i samband med forskning och utveckling ska kostnadsföras när de uppstår. (BFN, 2010I, p. 18.6)

Figur 3.2 Aktiveringsmodell för immateriella anläggningstillgångar i K3

Som framgår av figuren ovan ska företag som väljer att använda aktiveringsmodellen särskilja forskning från utveckling. I de fall en särskiljning inte kan uppnås ska utgifterna anses tillhöra forskningsfasen. Utgifterna ska då kostnadsföras när de uppstår och aktivering tillåts inte. (BFN, 2010I, p. 18.7) De utgifter som istället hör till utvecklingsfasen får aktiveras och därmed redovisas som en tillgång om sex förutsättningar är uppfyllda. Exempelvis ska det vara tekniskt möjligt att färdigställa tillgången och det ska vara sannolikt att den kommer att generera framtida ekonomiska fördelar. (BFN, 2010I, p. 18.8) För de immateriella anläggningstillgångar som är förvärvade gäller att de ska tas upp som en tillgång beräknat utifrån dess verkliga värde vid det första redovisningstillfället. (BFN, 2010I, p. 18.9 -11) En immateriell anläggningstillgång ska skrivas av systematiskt över

nyttjandeperioden. Avskrivningen ska påbörjas när tillgången tas i bruk och nyttjandeperioden får uppgå till högst 10 år. (BFN, 2010l, p. 18.15-17)

3.5.4 Finansiella instrument

Finansiella instrument behandlas i kapitel 11 och 12. Kapitel 11 behandlar finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet och kapitel 12 behandlar finansiella instrument värderade till verkligt värde. (BFN, 2010m) Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos den ena parten och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument hos en annan part. En finansiell tillgång kan vara kontanter eller egetkapitalinstrument utgivet av ett annat företag. Det kan även vara en avtalsenlig rätt till att erhålla kontanter eller till att byta finansiella instrument med en annan part. En finansiell skuld kan på motsvarande sätt innebära en avtalsenlig skyldighet att erlægga kontanter eller annan finansiell tillgång till en part. (BFN, 2010m, p. 11.2-4)

I Årsredovisningslagen (1995, 4:14a) anges det vilka finansiella instrument som får värderas till verkligt värde. De instrument som tas upp där ska redovisas till verkligt värde enligt regelverket. Bland annat gäller det derivatinstrument och en del andra finansiella tillgångar. De övriga finansiella instrument som inte får redovisas till verkligt värde ska redovisas till anskaffningsvärde. (BFN, 2010m, 12.1, 11.1)

Värderas tillgången enligt kapitel 11 ska en finansiell tillgång eller finansiell skuld värderas till anskaffningsvärdet. Innehåller avtalet en så kallad finansieringskomponent och överstiger kredittiden ett år ska nuvärdet beräknas av alla framtida betalningar utifrån en implicit ränta. Finansiella tillgångar eller skulder som värderas enligt kapitel 12 ska tas upp till verkligt värde, vilket normalt är transaktionspriset utan transaktionskostnader (BFN, 2010m, kommentar p. 11.13, 12.1)

En tillgång som tagits upp till anskaffningsvärde ska värderas på olika sätt efter det första redovisningstillfället, beroende på det finansiella instrumentets karaktär. Är det

finansiella instrumentet en omsättningstillgång ska det värderas till det lägsta av anskaffnings- och nettoförsäljningsvärdet. Är det istället en långfristig fordran eller skuld ska värderingen ske till upplupet anskaffningsvärde. Andra finansiella anläggningstillgångar ska värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag eller tillägg för upp- och nedskrivning. (BFN, 2010m, kommentar p. 11.14-23) Är det en sådan tillgång som omfattas enligt kapitel 12 i K3 ska värderingen efter första redovisningstillfället ske till verkligt värde på balansdagen. (BFN, 2010m, kommentar p. 12.1)

Finansiella anläggningstillgångar som har ett lägre värde än det redovisade och som anses ha en bestående värdenedgång ska skrivas ned. Det enda tillfället då en finansiell anläggningstillgång inte anses ha en bestående värdenedgång är då den har ett garanterat inlösenvärde och företaget avser att behålla tillgången till förfall. Nedskrivningsbeloppet beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och den bästa uppskattningen kring vad företaget skulle erhållit för tillgången om den överläts på balansdagen. Har den finansiella anläggningstillgången istället ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde får tillgången skrivas upp. (BFN, 2010m, kommentar p. 11.18-23)

3.5.5 Aktierelaterade ersättningar

Aktierelaterade ersättningar regleras i K3:s 26:e kapitel. Motsvarande regler saknas i K2-regelverket. En aktierelaterad ersättning är ersättningar till parter, inklusive anställda, som levererat varor eller tjänster till företaget. Ersättningen regleras antingen med finansiella instrument eller med kontanter till ett värde som baseras på kursen eller värdet på företagets aktier. De finansiella instrumenten kan bestå av företagets egetkapitalinstrument. (BFN, 2010m, p. 26.2)

Om företaget har förvärvat varor och tjänster mot ersättning i form av aktierelaterade ersättningar ska redovisningstillfället ske när varorna eller tjänsterna erhålls. En motsvarande ökning av bundet eget kapital ska redovisas om den aktierelaterade ersättningen reglerats med egetkapitalinstrument. Om den aktierelaterade

ersättningen istället reglerats med kontanter ska företaget redovisa en motsvarande skuld. (BFN, 2010m, p. 26.4)

En aktierelaterad ersättning ska redovisas på olika sätt. Avgörande för hur ersättningen ska redovisas är vad det varit en ersättning för och om den reglerats med kontanter eller egetkapitalinstrument. En sammanställning för hur instrumenten ska redovisas följer nedan.

Ersättning avser	Kan de värderas?	Regleras med	Redovisas till
Varor och/eller tjänster	Ja	Kontanter	Skuldens verkliga värde
Varor och/eller tjänster	Ja	Egetkapitalinstrument	Varornas och/eller tjänsternas verkliga värde
Varor och/eller tjänster	Nej	Egetkapitalinstrument	Egetkapitalinstrumentets verkliga värde
Tjänster av anställda	Spelar ingen roll	Egetkapitalinstrument	Egetkapitalinstrumentets verkliga värde

Tabell 3.1 Sammanställning - Redovisning av aktierelaterade ersättningar i K3

Har varor och tjänster förvärvats och ersättningen reglerats via företags egetkapitalinstrument ska värdering ske till varornas eller tjänsternas verkliga värde. Om varorna eller tjänsternas verkliga värde inte kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt ska värdet beräknas utifrån egetkapitalinstrumentets verkliga värde. Detsamma gäller om ersättningen avser tjänster som utförts av anställda. (BFN, 2010m, p. 26.5) Det verkliga värdet ska beräknas när varorna eller tjänsterna erhålls. Om ersättningen avser anställda eller andra personer som utför liknande tjänster ska värderingen ske vid tilldelningstidpunkten. (BFN, 2010m, p. 26.6) Den uppstår när företaget ingår ett avtal om aktierelaterade ersättningar. (BFN, 2010m, p. 26.3)

Om värdering ska ske av varor och tjänster som förvärvats mot ersättning i form av aktierelaterade ersättningar reglerade med kontanter ska värdering ske till skuldens verkliga värde. (BFN, 2010m, p. 26.13) Om det i avtalet ges möjlighet för företaget eller dess motpart rätt att välja om transaktionen ska regleras med kontanter eller genom att emittera egetkapitalinstrument ska transaktionen redovisas som att den hade blivit reglerad via kontanter. (BFN, 2010m, p. 26.14)

3.5.6 Uppllysning om förvaltningsfastigheter

I K3 krävs att vissa upplysningar angående förvaltningsfastigheter lämnas. Reglerna framgår av kapitel 16. Motsvarande regler saknas i K2. En förvaltningsfastighet är en fastighet som innehas av ägare eller leasetagare med syfte att generera hyresinkomster eller generera en värdestegring. Även en kombination av de syftena innebär att fastigheten klassificeras som en förvaltningsfastighet. (BFN, 2010I, p. 16.1) En förvaltningsfastighet kan vara en del av en fastighet. Om det verkliga värdet på förvaltningsfastigheten inte kan mätas på ett tillförlitligt sätt utan oskälig kostnad behöver inte någon del av fastigheten klassificeras som en förvaltningsfastighet. (BFN, 2010I, p. 16.2)

Företaget ska i not lämna upplysning för varje förvaltningsfastighets verkliga värde. Upplysning ska lämnas om den kan tas fram utan oskälig kostnad och om värdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt. I not ska det även framgå vilken metod och vilka antaganden som använts för att fastställa det verkliga värdet. Det ska även upplysas om i vilken utsträckning värderingen utförts av en oberoende värderingsman. Vidare ska noten inkludera upplysningar om varje förvaltningsfastighet och om det finns begränsningar i rätten att avyttra förvaltningsfastigheten. Dessutom ska det upplysas om väsentliga åtaganden för att köpa, uppföra, reparera, underhålla eller förbättra förvaltningsfastigheten. (BFN, 2010I, p. 16.3)

3.6 Sammanställning av skillnader mellan K2 och K3

De områden som har beskrivits i referensramen sammanfattas i nedanstående tabell för att tydliggöra de skillnader som finns mellan K2 och K3.

Område	K2	K3
Materiella anläggningstillgångar	Schablonavskrivning på 5 år	Komponentavskrivning eller avskrivning från verklig förslitning
Immateriella anläggningstillgångar	Utvecklingsutgifter kostnadsförs	Utvecklingsutgifter kan aktiveras som en tillgång
Upplysningskrav för förvaltningsfastigheter	Regler saknas	Upplysning om verkligt värde på varje fastighet ska lämnas
Finansiella instrument	Redovisas till anskaffningsvärde	Redovisas till anskaffningsvärde eller till verkligt värde
Aktierelaterade ersättningar	Regler saknas	Redovisas utifrån vad ersättningen avser & hur den regleras
Allmänt	Förenklat och tillåter ej en del redovisningsprinciper	Komplext och tillåter fler alternativ i redovisningen

Tabell 3.2 Sammanställning - Skillnader mellan K2 och K3

4 Empiri

4.1 Remissvar avseende K2 och K3

Enligt remissinstanserna anses K3 vara ett bra initiativ men regelverket är för omfattande för att vara ett allmänt råd. Dessutom anses det vara uppbyggt på ett sätt som gör att det blir svårt att tolka. (BFN, 2010d & 2010g) Göteborgs universitet (BFN, 2010h) anser att K3 är ett positivt initiativ som ett steg i att få internationella regler. Samtidigt belyser Hyresgästföreningen (BFN, 2010i) en brist med att K3 bygger på IFRS for SMEs. På de områden där K3 saknar vägledning ska IFRS tillämpas vilket kräver att användaren även är insatt i det regelverket.

Genomgången av remissvaren visar att tre områden återkommer. De är komponentavskrivning av materiella anläggningstillgångar, upplysningskrav för förvaltningsfastigheter och redovisning av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar. Kravet om tillämpning av komponentavskrivning innebär att om anläggningstillgångens delar skiljer sig åt i förbrukning ska varje komponent skrivas av separat. (BFN, 2010c) SABO (BFN, 2010d) ifrågasätter om nyttan med komponentavskrivning är skäligt i förhållande till kostnaderna. De menar att den administrativa bördan för många företag kommer att öka kraftigt. Därför borde kravet tas bort och att komponentavskrivning istället blir en valmöjlighet.

Flertalet remissinstanser kritiserar den retroaktiva tillämpningen av K3. Framförallt för komponentavskrivningar, på grund av att övergångsregler från dagens regelverk till K3 saknas. En problematik att räkna om värdet på de olika komponenterna skapas då för företagen. Remissinstanserna menar att den retroaktiva tillämpningen blir för svår eller nästintill omöjlig att följa. För att underlätta övergången bör tillämpning endast ske framåtriktad och ska endast krävas av större företag. (BFN, 2010f, 2010g och 2010i)

Vidare menar SABO (BFN, 2010d) att reglerna om komponentavskrivning kommer att påverka företag som innehar komplexa tillgångar vars komponenter skiljer i

förbrukning. Eftersom tillgångarna är komplexa kommer det att krävas merarbete och en merkostnad under flera årtionden för att hantera den stora mängden komponenter. De menar att reglerna är för omfattande för att motivera nyttan som komponentavskrivning medför i redovisningen. Castellum (BFN, 2010e) belyser problematiken genom ett exempelföretag som utgörs av ett fastighetsföretag. De menar att komponentavskrivningar innebär ett för stort antal bedömningar och antaganden. De antar ett företag med en fastighetsportfölj om 600 fastigheter, där varje fastighet består av 10 komponenter och 5 investeringar görs per komponent och år. Exemplet visar att det skulle innebära att 30 000 avskrivningsplaner ska upprättas varje år. När en avskrivningsplan upprättas ska hänsyn dessutom tas till både livslängd och restvärde. Därmed får komponentavskrivning en stor effekt för företag med komplexa tillgångar.

Upplyningskrav för förvaltningsfastigheter innebär att en upplysning om varje fastighets verkliga värde ska lämnas. Far (BFN, 2010f) anser att upplyningskraven är förenade med stora kostnader. Både i form av företagets egna värdering samt i form av ökade revisionskostnader när årsredovisningen ska granskas. Vidare menar de att upplyningsplikten för varje fastighet är för omfattande. Istället menar de att en upplysning enbart ska ske för kategorin förvaltningsfastigheter som en kollektiv värdering. Castellum (BFN, 2010e) och Sveriges Byggindustrier (BFN, 2010j) instämmer och menar att upplyningskraven kommer att innebära att informationen i årsredovisningarna blir för utelämnande.

Sveriges Byggindustrier (BFN, 2010j) tror att upplyningskraven blir svåra att uppfylla för många företag då framtagandet är förenat med stora kostnader. Vidare menar Far (BFN, 2010f) att upplysningen om verkligt värde på fastigheterna även saknar relevans för flertalet företag, bland annat för bostadsrättsföreningar. Sveriges Byggindustrier (BFN, 2010j) framhåller att det är sannolikt att upplyningskravet kan få störst påverkan för ett litet⁴ företag. De har ofta inte resurser att själva genomföra värderingen utan måste istället köpa tjänsten externt. Därför drabbas små företag av

⁴ Med ett litet företag, eller små företag, avses företag som är små inom kategorin mindre företag. På motsvarande sätt avses med ett större, eller stort företag, ett företag som är större inom kategorin mindre företag. Detta gäller vidare genom uppsatsen.

högre kostnader än vad stora företagen gör, om de tillämpar K3. (BFN, 2010j) Det kan få effekt vid val av regelverk mellan K2 och K3 och kravet bör därför bara gälla större företag för att även mindre företag ska vilja tillämpa K3. (BFN, 2010d)

Remissinstanserna riktar kritik mot att redovisning av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar inte tillåts i K2. Far (BFN, 2007d) och Företagarna (BFN, 2007e) anser att aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar även måste tillåtas i K2. Danielsson (BFN, 2007b) framför att de föreslagna reglerna kan ses som en förenkling utifrån BFN:s perspektiv, men att de i praktiken leder till nya problem för företag som tillämpar K2. På grund av förbudet kan företag tvingas upp i K3, vilket inte är en förenkling. Göteborgs universitet (BFN, 2007c) menar i sitt remissvar att problemet är övergången till K2. För företag med utvecklingsutgifter kan den leda till en situation som innebär kontrollbalansräkning och en eventuell tvångslikvidation. De framför även att många småföretagare inte har resurser att upprätta intern redovisning och är därför själva användare av sin externa redovisning.

Redovisningskonsulterna SRF servicebyrå (BFN, 2007f) instämmer i att aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar bör vara en möjlighet i K2. De menar att förbudet mot aktivering gör att företagen tvingas upp i K3 eller att reglerna kringgås genom att sälja rättigheterna till ett nystartat K2-företag. I de fall uppnås ingen förenklingseffekt, vilket var avsikten med reglerna. Remissinstansen Företagsrevision Cederlund och Gabre (BFN, 2007g) är av samma uppfattning och uttrycker att *"inte i något av dessa fall uppnår vi någon förenkling, utan helt tvärt om, merarbete och merkostnader för företagen."* De är därför av åsikten att ett förbud mot aktivering i K2 inte är en förenkling.

4.2 Intervjugenomgång

4.2.1 Intervju med Eva Törning, Grant Thornton (2011)

Eva Törning har en lång erfarenhet inom redovisnings- och revisionsbranschen. Idag arbetar hon som ansvarig för Grant Thorntons avdelning för redovisningsfrågor. Den tjänsten tillträdde hon år 2009 och har dessförinnan en bakgrund som redovisningsspecialist på PwC där hon har arbetat i 24 år. Totalt har hon varit aktiv i branschen i 30 år och startade sin karriär genom att arbeta som redovisningskonsult och revisor. Därefter övergick hon till att arbeta som ekonomichef och redovisningsspecialist. Utöver det har hon även haft uppdrag som bland annat omfattat att vara sekreterare i justitiedepartementets utredning. De ansvarade för att skriva utkast till såväl Bokföringslagen som Årsredovisningslagen. Genom att hon sitter med i Fars policygrupp för redovisning, som bland annat diskuterar frågor kring K-projektet arbetar hon aktivt med K2- och K3-regelverket. Främst arbetar hon med K3 och var bland annat med och skrev ett omfångsrikt remissvar till utkastet av K3.

Angående K-projektet

K-projektet innebär en strukturering som samlar redovisningsregler i ett och samma allmänna råd. En utformning av det här slaget är bra och är en god tanke. En nackdel är däremot att flera K2-regelverk utformas för varje verksamhetsform. Effekten kan bli att Fars samlingsvolym för redovisning kommer att bli alltför omfattande och risken är att den inrymmer uppemot 1500 sidor med till stor del samma innehåll. En mer önskvärd utgångspunkt är snarare att utifrån ett allmänt K2-regelverk göra anpassningar för respektive företagsform.

K3-regelverket är ett bra regelverk eftersom det är principbaserat och blir därmed mer heltäckande, men samtidigt finns en nytta med K2 också. Regelverkens uppbyggnad gör att de samspelar bra då K3 är huvudregelverket och K2 tillämpas först genom ett separat val. I dagsläget är det i princip omöjligt att säga vilket regelverk som kommer att bli det mest tillämpade av de företag som har möjlighet att välja mellan K2 och K3.

Angående skillnader mellan K2 och K3

Den viktigaste skillnaden mellan K2 och K3 är deras uppbyggnad eftersom det är två olika typer av regelverk. K3 är mer komplett som regelverk vilket kommer av att det är principbaserat medan K2 är regelbaserat. Skillnaden mellan regelverkens uppbyggnad är positiv. Effekten av K2 blir tydligare för att det tydligt framgår att K2 är ett lättnadsregelverk. Uppbyggnaden kan ses som konsekvent eftersom regelverken ska ses till sin roll och till sitt syfte. K2 är tänkt att vara ett undantagsregelverk med en enkel och regelbaserad redovisning. Samtidigt tillåts K2 för väldigt stora företag i Sverige, eftersom de ryms inom definitionen av ett mindre företag. En stor andel företag kan därmed tillämpa undantagsregelverket. En fördel med att K2 är regelbaserat är att det förenklar arbetet för användaren där det tydligt framgår vilka lättnadsregler som gäller. Exempelvis finns det tydliga regler om vad som ska periodiseras. Därigenom undviks eventuella felaktigheter som kan uppstå vid ett principbaserat regelverk, där fler bedömningar krävs.

Innehållsmässigt finns en del uppenbara skillnader mellan regelverken. Ett exempel är användandet av funktionsindelad resultaträkning där K2 inte tillåter en sådan uppställningsform. Hur utvecklingsutgifter behandlas är en annan uppenbar skillnad där K2 kräver att de kostnadsförs, framför K3 där aktivering tillåts. K3 ger dessutom en mer fördelaktig behandling av uppskjutna skattefordringar vilket är en tydlig skillnad mot K2.

Komponentavskrivning är en stor skillnad mellan K2 och K3. K3 kräver att komponentavskrivning ska tillämpas. Företagen kommer närmare en verklig förslitning i redovisningen vilket kan ses som en bra metod som genererar en bättre redovisning. Komponentavskrivningar fungerar för alla typer av verksamheter men kan innebära vissa svårigheter vid övergången till K3. I synnerhet för fastighets- och energiföretag kommer det att innebära mer arbete. Ett krav i K3 är att en upplysning om marknadsvärdet på varje fastighet ska lämnas. Upplysningen i sig kan ses som lämplig men däremot är det för långtgående att kräva upplysning per fastighet.

Samtidigt är det inte många företag som kommer att tillämpa alla kapitel i K3 då de antagligen inte har alla de delar kapiteln behandlar, vilket även kan vara fallet med K2. Därför kommer det att finnas två bra regelverk att välja mellan och valet kommer att bero på företagets förutsättningar och behov. Genom det upplägget väljer företaget ett helt regelverk istället för att gå in i varje standard för att avgöra vad som gäller för det företaget.

Angående skillnadernas påverkan på företagen

Skillnaderna som finns mellan K2 och K3 är så pass handfasta att valet mellan regelverk förmodligen inte kommer att bli komplicerat. Däremot kommer företagen antagligen behöva hjälp från revisions- och redovisningsbranschen. En kunskap som krävs för att genomföra valet att identifiera för- och nackdelar med regelverken vilket de då kan få hjälp med.

Har ett företag en funktionsindeldad resultaträkning och vill framställa företaget så kommer de att välja K3. Det är också sannolikt att företag kommer att välja K3 om de har stora uppskjutna skattefordringar. Driver företaget en större verksamhet uppstår ett behov av fler delar i redovisningen. Företaget har då ett behov av en bättre redovisning än den K2 ger och väljer därför att tillämpa K3. Samtidigt är den enklare redovisningen i K2 inte en nackdel utan det avgörande kommer att vara företagets behov av komplexitet i redovisningen.

De utvecklingsföretag som har en stor andel utvecklingsutgifter kommer att välja K3 för att ha möjlighet att fortsätta aktivera utgifterna. Vissa branscher kommer antagligen också att tillämpa K3, där insamlingsorganisationer är ett sådant exempel. De strävar efter en transparent redovisning och kommer därför att fortsätta använda en principbaserad redovisning. Utöver de typerna av företag är det inte givet om någon annan typ av företag med tydlighet kommer att välja ett regelverk framför ett annat. Trots att fastighetsföretag är en sådan typ av företag där en övergång till K3 sannolikt kräver merarbete tycks de ändå sträva åt båda riktningarna och något tydligt mönster går inte att fastställa.

Komponentavskrivningar kan vara en sådan del som kan vara utmanande att implementera för de företag som väljer att tillämpa K3. Även aktierelaterade ersättningar kan vara ett område som blir komplext att implementera i K3 eftersom beräkningarna av dem blir komplicerade. Förutsatt att företagen använder sig av denna typ av ersättningar blir det komplicerat. Däremot är det inte särskilt vanligt med denna typ av ersättningar för varken K2- eller K3-företag.

4.2.2 Intervju med Stefan Bengtsson, Grant Thornton (2011)

Stefan Bengtsson är auktoriserad revisor på Grant Thornton. Han har varit aktiv i branschen under 21 år, med en bakgrund som revisor på Ernst & Young och är nu anställd av Grant Thornton. Utöver arbetet som revisor är han även aktiv i byråns specialistgrupp för redovisningsfrågor med inriktning mot K2. Under sin karriär som revisor har han arbetat med kommun och landsting samt med stora noterade företag. Idag arbetar han med ägarledda företag med en omsättning mellan några miljoner upp till en och en halv miljard svenska kronor.

Angående K-projektet

Sedan Redovisningsrådet lades ned har det funnits en osäkerhet på området och att BFN nu tar tag i området är positivt. Genom utvecklingen på området börjar K2 nu bli ett bra regelverk. Att det är så pass regelstyrt har både för- och nackdelar. Fördelen är att regelverket är tydligt. Tidigare har det funnits företag som saknat en tydlig linje i sin redovisning. Eftersom syftet med regelverket är att nå en liknande redovisning för alla företag och att det ska vara enkelt är det positivt. Nackdelen med att K2 är regelstyrt är att innehållet blir beroende av vad som sker i omvärlden. Till det hör också att BFN valt att skriva regelverket för att det ska tillämpas fullt ut. Där har användaren endast ett regelverk att arbeta inom. Till fördel hade varit om regelverket varit utformat så, att om en fråga saknas i K2, ska användaren ha möjlighet att söka svar i K3 eller i IFRS.

Gällande K3 är det ur ett teoretiskt perspektiv ett mer korrekt regelverk och ett förtydligande mot dagens regelverk. I jämförelse mot K2 är det en samlad

uppfattning i revisionskåren att K3 är det finare regelverket. Om branschen fick bestämma skulle K3 bli det mest tillämplade regelverket. Däremot är K2 det regelverk som troligen kommer att slå igenom eftersom det är ett regelverk vilket är anpassat efter företagens behov.

Angående skillnader mellan K2 och K3

En tydlig skillnad mellan regelverken är att K2 är ett mer regelstyrt och förenklat regelverk. Det är anpassat för företag som inte ska säljas direkt eller där företaget inte vill ta in externt kapital. Regelverket i sig är enkelt där värderingen bygger på anskaffningsvärden och där komplexa regler undvikits. Om ett företag exempelvis har egenproduktion av materiella anläggningstillgångar läggs utgifter för lön och sociala avgifter på dessa. K3 är mer komplext och är ett regelverk som passar de företag som har till syfte att söka externt kapital från riskkapitalister, eller som på sikt vill noteras på en börs. De företagen kan då jämföras med liknande företag av externa intressenter. Ett företag som endast vill agera på hemmamarknaden och som inte ser externt kapital som ett behov för sin verksamhet är K2 ett regelverk som passar bättre. Vid upprättande av årsredovisning är K2 ett regelverk som ger en billigare externredovisning, om än inte helt lika teoretiskt korrekt som med K3. Denna skillnad måste företagen beakta vid sitt val. Vill de ha en mer teoretiskt korrekt årsredovisning, och därmed också en dyrare sådan bör valet falla på K3. Annars är K2 ett bättre val genom att det ger ett mer effektivt bokslut.

Områden som innehåller markanta skillnader mellan regelverken är framförallt reglerna om förvaltningsfastigheter och egenupparbetade immateriella tillgångar. De skillnaderna kommer att få betydelse för företagen i sitt val av regelverk. Till dem finns även skillnader om aktierelaterade ersättningar och uppskrivningar. Regelverket anger dessutom att det för varje förvaltningsfastighet ska lämnas upplysning om dess verkliga värde. För användaren innebär det ett omfattande och tidskrävande arbete. Egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar innebär skillnader mellan regelverken eftersom K2 helt förbjuder aktivering av utgifter för forskning och utveckling. Samtidigt tillåter K3 det på samma sätt som varit tillåtet enligt dagens regler. Till det finns en skillnad på området aktierelaterade ersättningar.

I K3 är reglerna väsentligt mer komplexa eftersom de bygger på RR29, vilket är en standard anpassad för noterade företag. Slutligen finns det även en skillnad som berör uppskrivningar. K2 förbjuder i princip möjligheten till uppskrivning av tillgångar, samtidigt som det är tillåtet i K3.

Angående skillnadernas påverkan på företagen

När företagen står inför valet om de ska redovisa enligt K2 eller K3 måste de bryta ned effekterna av regelverken och se hur det påverkar den egna verksamheten. Faktorer som företagen måste titta på är hur resultat och balans kommer att påverkas om de väljer det ena regelverket framför det andra. Dessutom måste företagen se till vad priset för redovisningen blir och vilka mervärden som kan komma att uppnås. För de svåra frågorna kan skillnaden i kostnad för redovisningen komma att bli tydliga om företagen väljer K2 eller K3. För en del företag kan däremot effekterna bli marginella.

Avgörande för valet av regelverk kommer att bli verksamhetens karaktär. De tydligaste effekterna av skillnaderna mellan K2 och K3 kommer att belysas av fastighets- och utvecklingsföretagen. De hårda kraven i K3 om förvaltningsfastigheter tvingar fastighetsföretagen att mer eller mindre redovisa enligt K2. Samtidigt innebär det för företag med stora utvecklingsutgifter att de inte har råd att välja ett annat regelverk än K3. Skillnaden kan för den typen av företag innebära att hela kapitalet förstörs och att företaget måste upprätta en kontrollbalansräkning om de väljer K2.

Uppskrivningar kan påverka företagets val om de innan övergången till K2 eller K3 har tillgångar i sin balansräkning som är uppskrivna. Om de genom valet av redovisningsprincip förlorar värdet på de tillgångarna faller det sig naturligt att det påverkar företagets val av regelverk. För personalintensiva företag kan redovisning av aktierelaterade ersättningar påverka valet mellan K2 och K3. Eftersom redovisningen på det här området är komplext i K3 kan valet av den anledningen falla på K2. Kostnaden för att ta fram den informationen blir för hög i K3.

Viktigt vid företagens val mellan K2 och K3 kommer troligen inte enbart bli de effekter som ges på resultat och den finansiella ställningen. Även företags behov med sin redovisning kan påverka valet. Ett företag med mindre än 25-30 anställda och som inte har behov av externt kapital kommer förmodligen att redovisa enligt K2. I sin redovisning har de inte behovet av ett komplext regelverk som K3. Mervärdet det ger att visa upp en K3-redovisning externt är inte värt det. Den typen av företag kommer att välja K2 eftersom det ger ett effektivare och lättare bokslut. För företag som har behov att ta in externt kapital, i synnerhet de som vill vara attraktiva för riskkapitalister är det mer troligt att K3 kommer att vara det valda regelverket.

4.2.3 Intervju med Anders Erneberg och Niklas Johansson, Ernst & Young (2011)

Anders Erneberg är auktoriserad revisor sedan 1989. Han har en bakgrund från Bertil Olssons revisionsbyrå vilken 1990 gick samman med Hagström & Sillén som sedermera blivit Ernst & Young. Under sin karriär som revisor har han arbetat till största delen med större ägarledda företag samt med noterade företag som har dotterbolag i Sverige. Under de senaste fem åren har han även arbetat en del med strukturkapital och har bland annat varit ansvarig chef för strukturkapitaldelen för ägarledda företag. Utöver det sitter han med i Fars policygrupp för redovisningsfrågor med fokus på små- och medelstora företag. Han varit med och skrivit Fars remissvar till K2 och K3.

Niklas Johansson är auktoriserad revisor sedan 2011, och godkänd revisor sedan 2008. Han arbetar med medelstora företag inom det ägarledda segmentet. Det innebär att arbetet fokuseras till större ägarledda företag upp till mindre börsnoterade företag på någon av de mindre börserna. I dagsläget är han påskrivande revisor för ungefär 100 företag utan fokus på en särskild bransch. Han arbetar med allt från fastighetsföretag till konsultföretag. Utöver sin roll som revisor arbetar han till viss del även med redovisningsfrågor. Han har tillsammans med Anders Erneberg utbildat anställda och kunder inom K2 och K3.

Angående K-projektet

Under en längre tid har det funnits ett behov av ett samlat regelverk på området. Med de reglerna som finns i dagsläget vet företagen inte riktigt vad som ska tillämpas. RR har inte hängt med IFRS på området vilket har skapat en osäkerhet på området. Därmed bidrar K-projektet till att området blir mer lättförståeligt för företagen. Ett exempel på det är att flertalet företag inte vet vilken redovisningsprincip de tillämpar. De anger att de använder BFNAR men redovisar på något område enligt någon punkt i RR.

En fördel med K2 är att tydligheten kommer att bidra till en mer aktiv tillämpning av regelverken eftersom alla regler finns samlat på ett ställe. Genom att det är så regelstyrt tvingar det företagen att lära sig regelverket och att arbeta mer aktivt med det. Till nackdelarna hör att det finns en risk att det inte utvecklas någon god sed på redovisningsområdet. Anledningen är att K2 är regelstyrt och att det är förhållandevis stora företag som har möjlighet att tillämpa regelverket. Istället är det ett regelverk som är bättre lämpat för företag som undantas från kravet om att ha en revisor. Förhoppningen är att de större företagen ska välja K3, och att de är med och utvecklar redovisningsseden utifrån företagets verksamhet. Till det är K3 ett regelverk som på en del områden är för krångligt. För de mindre företag som väljer att tillämpa K3 måste det finnas vissa lättnadsregler.

Angående skillnader mellan K2 och K3

En tydlig skillnad mellan regelverken är att K2 genererar en för enkel redovisning framförallt för de större företag som kan tillämpa regelverket. Den rättvisande bilden i deras redovisning kan då ifrågasättas. K2 är ett regelverk som endast bör vara tillämpligt för de minsta företagen, för de som kommer att välja bort att ha revisor. En intressant skillnad mellan regelverken är vilka företag som i teorin har möjlighet att tillämpa K2. Ett företag med en omsättning på 70 miljoner kronor och med 40 anställda är med svenska mått ett stort företag. För det här företaget anger reglerna i K2 att de får göra schablonmässiga avskrivningar på materiella anläggningstillgångar över fem år och att de ej behöver periodisera återkommande inkomster och utgifter.

För ett sådant företag finns det anledning att kritisera tillämpligheten av regelverket, och om företaget genom K2 visar upp en rättvisande bild. Om samma företag istället tillämpar K3 ska det dela upp varje anläggningstillgång på de komponenter som tillgången innehåller. Vid förvärv av en fastighet innebär det att fastigheten ska delas upp på fönster, dörrar, hissar och så vidare med alla de komponenter som ingår i fastigheten. Till det ska en individuell avskrivningsplan upprättas för varje komponent. Reglerna om komponentavskrivning i K3 bygger till stor del på reglerna i IFRS. De analyser som har gjorts för företag som har konverterat från dagens regelverk till IFRS visar att det inte har lett till några större skillnader i avskrivningstid. Därför går det att ifrågasätta nyttan med reglerna i K3 samtidigt som reglerna i K2 inte helt säkert visar upp en rättvisande bild av företaget. I jämförelse mellan K2 och K3 blir skillnaden den, att det utredningsmässigt antingen blir ett digert arbete eller att användaren får tillämpa en schablon.

Finansiella instrument och aktierelaterade ersättningar är två komplexa områden där det finns skillnader mellan regelverken. För finansiella instrument kan BFN sägas ha misslyckats med ett av syftena med K-projektet, att det ska vara användarvänligt. Området är i grunden komplext och svårt för de flesta, även för de som är aktiva i branschen. Att BFN har tagit hjälp av finansexpertis vid upprättandet av avsnittet i K3 blir tydligt eftersom det är för svårt skrivet.

För aktierelaterade ersättningar finns också stora skillnader mellan regelverken. Precis som för området finansiella instrument är aktierelaterade ersättningar komplext i K3. I K2 saknas det samtidigt regler på området. Den stora skillnaden mellan regelverken är att K3 ställer väsentligt högre krav på användarens ekonomiavdelning. Huruvida kraven är rimliga att ställa på användaren eller ej är det svårt att uttala sig om, men det är tydligt att reglerna i K2 är väsentligt lättare än i K3.

De ovan beskrivna skillnaderna är de tydligaste mellan regelverken. Till dem finns även skillnader inom egenupparbetade immateriella tillgångar och upplysningskrav för förvaltningsfastigheter. Egenupparbetade immateriella tillgångar rör möjligheten

till aktivering för utvecklingsutgifter. Där får företag som tillämpar K3 aktivera enligt samma regler som gäller idag. Reglerna i K2 utesluter helt möjligheten till aktivering. Regelverket anger istället att samtliga utgifter för både forskning och utveckling ska kostnadsföras löpande. En skillnad som kan få effekt i valen mellan K2 och K3 är slutligen upplysningskraven för förvaltningsfastigheter. Där ska upplysning om det verkliga värdet för varje förvaltningsfastighet lämnas. Vid tillämpning av K3 tvingas användaren ta fram en egen värderingsmodell eller ta in externa värderingsintyg för varje fastighet. Även det här är ett område i K3-regelverket där nyttan med reglerna kan ifrågasättas.

Angående skillnadernas påverkan på företagen

Det är svårt att uttala sig om hur företagen kommer att välja när regelverken väl är på plats. Anledningen är främst två orsaker, dels att K3-regelverket inte är färdigt än, dels att kunskapsnivån om K-projektet generellt är låg hos företagen. En del företag kommer att tvingas in i det ena eller andra regelverket på grund av sin inriktning. Exempelvis företag med stora utgifter för egenupparbetade utvecklingsutgifter eller företag som vill fortsätta ha en funktionsindelad resultaträkning.

De företag som påverkas mest av skillnaderna mellan K2 och K3 är utvecklings- och fastighetsföretagen. För utvecklingsföretagen kan valet av regelverk innebära en fråga om den fortsatta driften. Väljer de K2 kan det försätta företaget i en situation som innebär kontrollbalansräkning. För de företagen finns inget val mellan K2 och K3, utan de tvingas att redovisa enligt K3. Gällande fastighetsföretagen kommer de att undvika K3 så långt det är möjligt, till största del beroende av komponentavskrivningar. De fastighetsföretag som kan tänkas välja K2 är de med en låg omsättning och har ett mindre fastighetsbestånd som de är nöjda med, utan en önskan om att växa. För ett sådant fastighetsföretag kan då K2 passa bra. Detta är de tydligaste skillnaderna mellan K2 och K3 som kan komma att få effekt på företagen.

Även skillnaderna om finansiella instrument och aktierelaterade ersättningar kan få effekt på hur företagen kommer att välja mellan regelverken. Reglerna om finansiella instrument kan få effekt på framförallt investmentföretagen genom att

nedskrivningsreglerna är mer styrda i K2 än i K3. Av K2 framgår också att företagen endast får redovisa till anskaffningsvärden medan de i K3 får redovisa till verkligt värde. Investmentföretag och företag som förvaltar värdepapper och andra finansiella instrument kommer troligen att välja K3 eftersom de får redovisa en del av sina tillgångar till verkligt värde. De företagen kommer att ställa sig frågande till om K2 verkligen visar upp en rättvisande bild av företaget, eftersom regelverket är så hårt styrt via regler.

Företag som har aktierelaterade ersättningar kan välja att redovisa enligt K2. Eftersom det inte finns någon börskurs att utgå från och att de finansiella instrumenten ska redovisas till verkligt värde ställer det höga krav på kunskapsnivån hos företagen. Troligt är att de företag som innehar den typen av ersättningar i grunden också behöver den kompetensen som K3 ställer. Därför ska effekterna inte överdrivas.

5 Analys

5.1 Inledande diskussion

”Ett företag med en omsättning på 70 miljoner kronor och med 40 anställda är med svenska mått ett stort företag. För det här företaget anger reglerna i K2 att de får göra schablonmässiga avskrivningar på materiella anläggningstillgångar över fem år och att de inte behöver periodisera återkommande inkomster och utgifter.”

– Erneberg & Johansson (2011)

Under studien har vi funnit att det finns tydliga skillnader mellan K2 och K3. Frågan är om de också är väsentliga i företagets val av regelverk? Tanken är att analysavsnittet ska diskutera det. Först vill vi dock belysa en risk vi ser med K2 och varför företagen måste se till ett större perspektiv när de väljer regelverk.

Den risk vi anser finns med K2 är att relativt stora företag får använda sig av regelverket. Som det framgår av citatet ovan får ett företag som ses som ett stort företag med svenska mått tillämpa K2. Innebörden av det är att de får tillämpa förenklingar som exempelvis schablonmässiga avskrivningar och en värdering som alltid sker till anskaffningsvärden. Därför menar vi att tillämpningen av K2 kan leda till en för enkel redovisning som ger en missvisande bild av företagets finansiella ställning. I sin tur kan det innebära att företagen kan få svårt att locka till sig externt kapital, dels via banker och dels via riskkapitalister. Framförallt är det bankerna vi ser som ett problem. Vår uppfattning är bankerna inte kan redovisningsregler i detalj. Därför kommer de heller inte att förstå skillnaden i reglernas innehåll mellan en K2-redovisning och en K3-redovisning. När bankerna gör sin bedömning av ett företags kreditvärdighet tror vi att det kan slå fel de företagen. Eftersom bankerna inte förstår konsekvensen av en K2-redovisning kommer de inte kunna göra en korrekt bedömning av företagets finansiella ställning, vilket kan leda till dåliga lånevillkor och i vissa fall ett avslag på låneansökan.

Gällande riskkapitalister ser vi dock inte en lika stor risk. Eftersom deras verksamhet består av att köpa och sälja företag är vår bedömning att de är medvetna om de största skillnaderna mellan K2 och K3. Därför kan de trots en K2-redovisning göra en bra bedömning av ett företags finansiella ställning. Däremot tror vi att de kan ställa K3 som krav för att investera i ett företag. Studien har visat att K3 ger en mer korrekt bild av företagets verksamhet och eftersom en riskkapitalist vill sälja företaget i framtiden vill de istället ha en K3-redovisning då det ger en mer korrekt bild av företaget.

Av ovanstående resonemang anser vi att företagen måste tänka till när de gör sitt val. De kan inte endast se till att de får en enkel och billig redovisning. Istället måste de se till behovet de har av sin redovisning. I den ingår de områden vi har identifierat som tydliga skillnader och de effekter de kan få på den finansiella ställning. Men de måste även se till andra faktorer som behandlar redovisningen i ett större perspektiv. De måste ställa sig frågan, vad vill vi med verksamheten och hur ska redovisningen spegla detta? Faktorer vi anser att företagen då måste se till är om företaget i framtiden vill noteras på en börs, om de vill bli uppköpta av ett större företag eller om de vill växa med hjälp av externt kapital.

Nedan kommer därför en diskussion följa där de faktorerna vägs ihop med de tydliga skillnaderna, för att avgöra om de också är väsentliga. Först följer en diskussion av de skillnader som identifierats genom remissvaren. De följs sedan av en diskussion av de skillnader som tillkommit under intervjugenomgången.

5.2 Aktivering av immateriella anläggningstillgångar

Studien har visat att det finns en tydlig skillnad mellan K2 och K3 om hur egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar får redovisas. K2 anger att aktivering av utvecklingsutgifter inte får ske utan de ska kostnadsföras i samband med att de uppstår. K3 stämmer i stort sätt överens med dagens regler. Innebörden av det är att aktivering kan ske, om forskning och utveckling kan särskiljas och om utvecklingsutgifterna uppfyller vissa kriterier.

Vi anser att reglerna i K2 skapar en övergångsproblematik som kan ge negativa effekter på ett företags finansiella ställning. Problematiken ligger i att K2 förbjuder aktivering av egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar. För ett företag som under en längre period har aktiverat utvecklingsutgifter kan det innebära att hela det egna kapitalet förbrukas. Vid övergången till K2 ska nämligen de aktiverade utgifterna minska posten balanserat resultat i balansräkningen. Problematiken visas genom ett exempel på nästa sida. Där framgår att ett företag som under en längre tid valt att aktivera utvecklingsutgifter skulle få hela sitt egna kapital förbrukat om de väljer K2. Som även framgår innebär övergången att posten *Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten* minskar posten *Balanserad vinst eller förlust*.

Exemplet utgår från ett verkligt företag som är verksamt inom försvarsindustrin. De har varit verksamma på sin marknad i ungefär 20 år. Eftersom de valt att aktivera sina utvecklingsutgifter har de byggt upp en stor andel aktiverade immateriella tillgångar. Posten uppgår till 75 procent av totala tillgångar. De har stora ackumulerade förluster och i senaste bokslutet redovisade de vinst för första gången.

Balansräkning innan K-projektet			
TILLGÅNGAR (Tkr)		EGET KAPITAL OCH SKULDER	
Anläggningstillgångar		Eget kapital	
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>		<i>Bundet eget kapital</i>	
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	24 500	Aktiekapital	4 100
		Reservfond	500
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		<i>Fritt eget kapital</i>	
Inventarier och verktyg	320	Överkursfond	47 770
		Balanserad vinst eller förlust	-33 500
		Årets resultat	250
Summa anläggningstillgångar	24 820	Summa eget kapital	19 120
		Långfristiga skulder	8 100
Omsättningstillgångar	7 300	Kortfristiga skulder	4 900
Summa tillgångar	32 120	Summa eget kapital och skulder	32 120
Soliditet	60%		

Balansräkning enligt K2			
TILLGÅNGAR (Tkr)		EGET KAPITAL OCH SKULDER	
Anläggningstillgångar		Eget kapital	
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>		<i>Bundet eget kapital</i>	
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	0	Aktiekapital	4 100
		Reservfond	500
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		<i>Fritt eget kapital</i>	
Inventarier och verktyg	320	Överkursfond	47 770
		Balanserad vinst eller förlust	-58 000
		Årets resultat	250
Summa anläggningstillgångar	320	Summa eget kapital	-5 380
Omsättningstillgångar	7 300	Långfristiga skulder	8 100
		Kortfristiga skulder	4 900
Summa tillgångar	7 620	Summa eget kapital och skulder	7 620
Soliditet	Negativ		

Tabell 5.1 Exempel egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar

Som framgår ovan kan ett företag med stora aktiverade utgifter för utveckling förbruka hela sitt egna kapital genom en övergång till K2. För det här företaget innebär reglerna att en kontrollbalansräkning måste upprättas. Innebörden av det är att företaget måste tvångslikvideras om de inte kan återföra kapitalet. Till det minskar balansomslutningen från drygt 32 miljoner kronor till 7,6 miljoner kronor och soliditeten minskar från 60 procent till att bli negativ. Därför visar exemplet att övergången till K2 kan bli negativ för företag med en stor andel aktiverade utvecklingsutgifter.

Ett företag som istället väljer att tillämpa K3 får fortsätta att aktivera utgifter om de önskar. För att utgifterna ska få aktiveras måste utgifter för forskning och utveckling särskiljas. Därefter ska utvecklingsutgifterna uppfylla sex kriterier innan aktivering tillåts. För exempelföretaget innebär det att de får en balansräkning enligt den till vänster i exemplet. Därmed skulle de bibehålla balansomslutningen och soliditeten.

De ställs dessutom inte inför en situation som innebär att den fortsatta driften är hotad.

Beroende på om ett företag väljer K2 eller K3 är vår uppfattning att det får tydliga effekter på den finansiella ställningen. Åtminstone om företaget har liknande karaktär som det i exemplet, det vill säga att det är ett företag som har stora utgifter för utveckling. För ett sådant företag finns endast ett val om de enbart ser till effekten som reglerna ger på den finansiella ställningen. Genom att tillämpa K3 har företaget möjlighet att skjuta fram kostnadsföringen och istället aktivera utgifterna som en tillgång. Som framgår av regelverket får en immateriell anläggningstillgång skrivas av på upp till 10 år. Därför anser vi att det uppstår incitament för att redovisa enligt K3. En direkt jämförelse med K2 innebär att kostnaden för utveckling kan bli 90 procent lägre om redovisning istället sker enligt K3. En möjlighet finns dessutom att visa upp en balansräkning med en starkare balansomslutning. Exempelvis innebär det för företaget ovan att balansomslutningen blir mer än fyra gånger så stor med K3 än om K2 istället hade tillämpats.

Om effekten på den finansiella ställningen är den enda som skulle avgöra valet mellan K2 och K3 anser vi att det framförallt finns två argument som talar för K3. Det första är att den övergångsproblematik som belysts ovan inte uppstår. De aktiverade utgifterna för utveckling behöver inte justeras mot det egna kapitalet. Det andra är att löpande kostnader skjuts upp eftersom utvecklingsutgifterna får aktiveras och sedan skrivas av. Argumenten skapar därför incitament för att ett företag med stora utvecklingsutgifter ska tillämpa K3. Genom en sådan redovisning anser vi att det skapas en större möjlighet till långsiktig fortlevnad.

Som vi tidigare påpekat kan ett företag inte enbart se till effekterna på finansiell ställning när det ska välja mellan K2 och K3. Istället måste företaget göra en helhetsbedömning där den effekten är en del av bedömningen. Till det menar vi att företagen även måste ställa sig frågan vad de vill uppnå med sin externredovisning. Om det är enkelhet och därmed också ett billigare bokslut bör de välja K2. Ett sådant val innebär att de inte får aktivera utvecklingsutgifter. Om företaget anser sig kunna

avvara den möjligheten får de ett regelverk som ställer lägre krav på användaren. Företaget behöver då inte anställa personal med hög kompetens som sköter redovisningen utan kapitalet kan istället användas till att utveckla kärnverksamheten. Genom att kostnadsföra utvecklingsutgifter kan företaget även nå en billigare revision eftersom revisorn inte måste granska aktiveringsprocessen. En sådan granskning är troligen omfattande för en revisor varför det också leder till ökade kostnader. Ett företag som endast önskar nå en enkel och billig externredovisning för att de har få intressenter tror vi därför bör tilltalas av K2.

Remissinstanserna har riktat kritik mot aktiveringsförbudet i K2. De menar att utvecklingsföretag inte får ta del de förenklingar som K2 medför. Vi ställer oss frågande till detta. En återblick på figuren och kraven för aktivering av utvecklingsutgifter i avsnitt 3.5.3 visar att aktiveringsprocessen innehåller flertalet bedömningar och krav. Eftersom K2 är skrivet för förenkling och tydlighet är frågan om inte BFN uppnått just det genom aktiveringsförbudet. Ett företag som efterfrågar förenkling i sin redovisning bör inte ha ett behov av att tillämpa en komplex aktiveringsmodell. Vår uppfattning är därför att utvecklingsföretagen får möjlighet att ta del av förenklingarna i K2. Men då måste de acceptera att regelverket är ett förenklingsregelverk och att komplexa delar som aktivering inte tillåts. Ett företag som har behov av att redovisa egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar efterfrågar troligen inte ett förenklingsregelverk. Istället efterfrågar de en komplex redovisning där användaren ställs inför krav och beslut. För ett sådant företag passar K3 troligen bättre.

Att utvecklingsföretagen inte har möjlighet att tillämpa K2 är en åsikt som vi ifrågasätter. Ett företag med stora utgifter för utveckling har troligen som mål att utveckla och etablera en ny produkt på marknaden. Därmed går det att ställa frågan, vill de verkligen redovisa enligt K2? Eftersom en sådan process, att utveckla och etablera en ny produkt, tar lång tid och är kapitalkrävande finns en risk att ackumulerade förluster byggs upp. Att skapa vinstdrivande intäkter innan det finns en färdig produkt är troligen en svår uppgift. Därför tror vi att ett sådant företag efterfrågar externt kapital för att täcka upp förlusterna. Exempelvis bör det kunna ske

genom riskkapital eller annat externt kapital. Efterfrågan på externt kapital bör också medföra att det finns ett intresse från företaget att visa upp en redovisning där det är lättare att bedöma framtidsutsikterna. Eftersom K2 till stor del bygger på redovisning till anskaffningsvärden och schabloniseringar bör K3 kunna ge en mer korrekt redovisning som speglar företagets tillväxtpotential. För företag med stora utvecklingsutgifter finns det därför incitament att redovisa enligt K3 snarare än K2, varför vi anser att kritiken mot aktiveringsförbudet är obefogad.

Vår uppfattning är att företag med utvecklingsutgifter påverkas i sitt val av regelverk. Framförallt för att reglerna i K2 skapar en övergångproblematik som kan innebära ett hot mot den fortsatta driften. Men även för att företagen ser ett större behov med sin externredovisning. De kommer att efterfråga externt kapital och då ger K3 en redovisning som visar upp en mer korrekt bild av företaget. Genom det anser vi att företagens möjlighet till att erhålla externt kapital ökar. Då redovisningen blir mer korrekt ökar möjligheten till bra villkor med banken och möjligheten att locka till sig riskkapital. Innebörden av skillnaden är däremot inte att alla företag med utvecklingsutgifter kommer att välja K3. De företag som ser ett större behov av en enkel redovisning kommer istället att välja K2, om de kan avvara möjligheten till aktiveringen. Därför anser vi att det avgörande för valet kommer vara om företag efterfrågar en komplex eller enkel redovisning.

5.3 Avskrivning av materiella anläggningstillgångar

På området materiella anläggningstillgångar är den tydligaste skillnaden mellan regelverken de skilda avskrivningsmetoderna. I K2 är avskrivningar förenklade och kan ske enligt en schablonmetod där fem års nyttjandeperiod alltid får användas. I K3 ska istället en tillgångs olika komponenter skrivas av var för sig om förslitningen mellan delarna skiljer sig åt. För varje del av tillgångens komponenter ska även en separat avskrivningsplan upprättas.

Den här skillnaden anser vi kan få effekt på företagets resultat. Om ett företag väljer att redovisa enligt K3 innebär det en ökad mängd utredningar och bedömningar,

eftersom en avskrivningsplan ska upprättas för varje komponent. En sådan regel kommer att kräva både kompetens och tid vilket vi anser påverkar företagets resultat negativt. En fördel med komponentavskrivning är däremot att en uppdelning på olika förslitningstider gör att avskrivningar hamnar närmare en verklig förslitning. På så sätt kan det antas att tillgångarnas värdeminskning motsvarar den verkliga värdeminskningen på ett bättre sätt.

På grund av att reglerna i K2 är starkt förenklade kan även ett företag som tillämpar det regelverket få en negativ påverkan på resultatet. En avskrivningstid på fem år för företagets samtliga tillgångar kan innebära att avskrivningstiden begränsas i jämförelse med den verkliga förslitningen. En maskin med en verklig förslitning på exempelvis tio år skrivs då av på fem år. Kostnadsföring ska ske med ett dubbelt så stort belopp under de första fem åren än vad den annars hade behövt göras. Används denna avskrivningsmetod tidigareläggs kostnadsföringen för tillgångarna. Vår uppfattning är därför att ett val av både K2 och K3 kan påverka företagets resultat negativt. I synnerhet för företag som har stora tillgångar där kostnadsföringen uppgår till höga belopp. Därför tror vi att sådana företag kan påverkas till att välja K3.

Skillnaden mellan regelverken skapar även argument för att tillämpa K2. Genom den ökade arbetsbördan som uppstår med en redovisning enligt K3 kan K2 framstå som ett mer fördelaktigt regelverk. Vi anser att arbetsbördan kommer att öka i K3 eftersom det kommer att krävas mer bedömningar och arbete med att ta fram avskrivningsplaner. Effekten av den ökade arbetsbördan kan inte visas som en exakt kostnad eftersom merarbetet är kopplat till företagets tillgångar. Däremot blir det tydligt att det extra arbetet kommer att innebära högre kostnader. Merarbetet kommer därför att synas på företagets resultat om de redovisar enligt K3.

Om utgångspunkten är hur företagets resultat påverkas visar resonemanget att skillnaden om avskrivningar kan påverka valet åt båda håll. För att ett företag ska bedöma vilket regelverk som passar bäst anser vi att det krävs att företagen ställer de olika alternativen mot varandra för att se var påverkan på resultatet blir störst. Samtidigt måste de se bredare än bara effekten på resultat och finansiell ställning och

även se till sitt samlade behov av externredovisning för att bedöma hur de ska välja. Beroende på om företaget behöver en förenklad eller mer komplex redovisning tror vi att skillnaden i avskrivning kan vara den faktor som gör att valet väger över till antingen K2 eller K3. En anledning till det är att skillnaden i avskrivning karaktäriseras av att reglerna är komplexa i K3 samtidigt som de är en förenkling i K2. Behovet av komplexitet kan därmed påverka ett företags val.

Är företaget litet med få komplexa tillgångar anser vi att de inte har något behov av reglerna i K3. Eftersom de inte har sådana tillgångar ska företaget skriva av utifrån tillgångens verkliga förbrukning. K3 borde då ge en mer korrekt bild av företags ställning, men vi ställer oss frågande till om det är ett behov de verkligen har? Återigen menar vi att det blir en fråga om förenkling och komplexitet. Eftersom externredovisningen i ett litet företag ofta har ett begränsat antal intressenter är det antagligen inte viktigt att redovisa avskrivningar som speglar den verkliga förslitningen. Använder ett sådant företag K2 får de istället ett regelverk som avskrivningsmässigt kan ge en något sämre bild av den verkliga förslitningen. Regelverket är i övrigt mindre komplext än K3 och vi anser därför att K2 passar bättre om företaget är litet.

Om ett företag har tillgångar vars komponenter skiljer sig åt i förbrukning kan valet mellan K2 och K3 fortfarande gå i olika riktningar. Som tidigare resonemang visar har ett litet företag förmodligen inte behov av K3. Väljer de K2 undviker de dessutom komponentavskrivning vilket gör att K2 bör bli ett naturligt val. Vi tror att sådana företag snarare värdesätter nyttan av förenkling mer än den nackdel som en avskrivning på fem år kan ge. Om företaget istället är ett större företag som innehar komplexa tillgångar anser vi det troligt att valet får en annan utgång. Trots att de måste hantera komponentavskrivningar tror vi att de kan välja att avstå från K2. Eftersom företaget är större är det mer troligt att de har ett annat behov av sin externredovisning än vad K2 ger. Antagligen har ett sådant företag ett behov av externa intressenter eftersom företags storlek kan innebära att ägaren själv inte har möjlighet att vara finansiär. Därför krävs extern finansiering. Av den anledningen tror vi att K3 kan passa bättre eftersom det är ett mer heltäckande regelverk som

framställer företaget på ett mer korrekt sätt. Utöver det använder sig sannolikt ett större företag av mer avancerade metoder i sin redovisning. En redovisning enligt K2 kan då bli för simpel vilket inte ger en korrekt bild av företaget.

Trots att komponentavskrivning är en tung arbetsbörda för företaget kan det finnas incitament som talar för K3, nämligen de olika förslitningstiderna. Genom att använda olika förslitningstider kan det göra att redovisningen hamnar närmare den verkliga förslitningen, vilket gör att redovisningen blir mer korrekt. Samtidigt har en undersökning visat ett skilt perspektiv som istället talar för K2. Undersökningen visade att regler om komponentavskrivning i IFRS endast har inneburit marginella förändringar i avskrivningstid. Fördelen med komponentavskrivning är då sannolikt inte så stor att nyttan motsvaras av kostnadsökningen.

Som vi tidigare belyst anser vi att om företaget är stort och komplext bör externredovisningen visa företaget på ett mer trovärdigt och korrekt sätt om de använder K3. Vi anser att externredovisningen är ett uttryck för hur framgångsrikt företagets affärsmodell är. Därmed ska det vara en bild över företagets verksamhet och framtidsutsikter på ett sätt som speglar verkligheten. K3 som helhet kan därför vara ett regelverk som är bättre anpassat för större företag. Regelverket är mer komplext och heltäckande vilket också speglar de företagens verksamhet. Men om komponentavskrivning enbart ger en knappt märkbar skillnad lägger företaget ner såväl tid som kostnader på att utforma en redovisning som inte ger något extra värde. Kommer de extra utredningar komponentavskrivning innebär då bättre spegla företagets affärsmodell? Vi tror att komponentavskrivning antagligen är en redovisningsprincip företagen inte behöver men samtidigt tror vi att de kan ha behov av de övriga komplexa delarna i K3.

Resonemanget visar att det finns en del företag som kommer att påverkas av skillnaden i avskrivningar i sitt val mellan K2 och K3. Vi anser att företag som har komplexa tillgångar påverkas av reglerna, där ett sådant kan vara ett företag som har en kapitalintensiv verksamhet. Exempelvis kan det vara ett industriföretag med stora maskinparker och byggnader eller ett fastighetsföretag. Företag med tillverkning kan

tänkas ha stora maskiner bestående av olika komponenter med skild förslitning. Även fastigheter är tillgångar som innehåller många olika komponenter, exempelvis hissar, dörrar och fönster där det är sannolikt att förslitningstiden skiljer sig åt. Alla företag som äger fastigheter ska därför redovisa enligt komponentavskrivning när de använder K3.

Skillnaden mellan regelverken innebär att ett problem för en del kapitalintensiva företag uppstår, och främst för de maskinintensiva. Väljer de att redovisa enligt K2 får de tillämpa en schablonregel som innebär att stora kostnader ska tas upp under de första fem åren. Det är något som kan påverka dessa typer av företag negativt då de har en stor andel materiella anläggningstillgångar. Väljer de istället att redovisa enligt K3 innebär det å andra sidan att de drabbas av den betungande process som komponentavskrivning innebär. Därför anser vi att företag med kapitalintensiva verksamheter kommer att behöva väga nytta mot kostnad när de väljer regelverk och avgöra om de vill ha en förenklad eller komplex redovisning.

5.4 Upplyningskrav för förvaltningsfastigheter

Skillnaden på området ligger i att K3 ställer högre upplysningskrav på förvaltningsfastigheter än vad K2 gör. Av K3 framgår att företag som innehar förvaltningsfastigheter ska lämna upplysning om varje förvaltningsfastighets verkliga värde. Samtidigt anger K2 att någon upplysning inte behöver lämnas. Innebörden av skillnaden mellan regelverken är att företag som väljer att redovisa enligt K3 kan få en negativ effekt på resultatet. Anledningen är att kraven i K3 leder till ökade kostnader i samband med att årsredovisning upprättas.

Vi anser att ett företag som innehar förvaltningsfastigheter och som väljer att tillämpa K3 i sin redovisning kan få ökade administrativa kostnader. Ett sådant företag måste antingen utveckla en egen värderingsmodell eller köpa in en extern värderingstjänst för varje förvaltningsfastighet. Oavsett vilken metod företagen väljer att använda menar vi att ökade kostnader uppstår. För ett företag med flertalet förvaltningsfastigheter finns det troligen fördelar med att ta fram en egen

värderingsmodell. En sådan modell kan då tillämpas på flertalet fastigheter. Däremot tar ett sådant utvecklande troligtvis lång tid och kräver säkerligen även extern konsultation, vilket innebär stora kostnader.

Till det bör en värderingsmodell även skapa ökade kostnader vid revision. Revisorn måste dels granska det faktiska värdet i årsredovisningen och dels modellen som företaget valt att tillämpa. Tillvägagångssättet är nödvändigt för att kunna säkerställa värderingen då den sannolikt är en väsentlig del av årsredovisningen, eftersom värdet på fastigheterna troligen är höga. Att istället ta in tjänsten externt kan möjligen minska eventuella merkostnader vid revision eftersom ett externt bevis ger en högre trovärdighet än en internt upparbetad modell. Samtidigt innebär det att tjänsten ska köpas in varje år och det ska dessutom ske för varje fastighet. Eftersom liknande upplysningskrav helt saknas i K2 anser vi att det uppstår incitament för att ett företag istället ska välja K2 för sin redovisning.

För ett företag med ett fåtal externa intressenter och som inte har ambitionen att på sikt börsnoteras anser vi att K2 passar bättre. Reglerna om förvaltningsfastigheter innebär ett merarbete och högre kostnader vid upprättande av årsredovisning. Ett sådant företag har inte behov av en komplex redovisning utan vill snarare uppnå förenklingar. Dessutom undgår de en påverkan på resultatet om de innehar förvaltningsfastigheter och redovisar enligt K2. Även om företaget inte önskar uppnå förenklingar är vår uppfattning att det ändå kan finnas incitament till att redovisa enligt K2. Ett företag med förvaltningsfastigheter önskar troligen skapa vinst genom sitt innehav. En sådan vinst anser vi kan skapas genom att exempelvis hyra ut delar av fastigheten eller att sälja den. Ett företag som önskar sälja sin fastighet och som redovisar enligt K3 kan lida en affärsrisk på grund av att företaget bekräftar marknadsvärdet i årsredovisningen. Därmed anser vi att det kan uppstå en affärsmissig exponering genom reglerna. Effekten av att redovisa enligt K3 kan därför bli negativ. Merarbetet med reglerna kan påverka resultatet men det kan också innebära att företagen utsätts för en affärsrisk vid försäljning av enskilda fastigheter.

Om hela verksamheten däremot ska säljas tror vi att reglerna kan innebära en positiv effekt. Redovisning enligt K3 visar upp en mer korrekt bild av företaget. Ett verkligt värde på fastigheterna bör kunna bidra till att företaget ser mer tilltalande ut än om redovisning sker till anskaffningsvärden, som är fallet med K2. Därmed kan det också vara lättare att motivera ett högre pris till en potentiell köpare. Samtidigt bör K3 som helhet visa upp en mer korrekt bild av företaget där det finns större möjlighet att bedöma företagets framtidsutsikter. Eftersom regelverket är mer teoretiskt korrekt bör det också spegla hur framgångsrik företagets affärsmodell är. Lönsamma företag som önskar ta in externt kapital eller sälja företaget anser vi därför bör se incitament med att redovisa upplysningarna enligt K3.

Sammantaget finns det både fördelar och nackdelar med reglerna om upplysning i K3. Reglerna kan utsätta företaget för en affärsmässig exponering samtidigt som det även kan få företaget att se mer attraktivt ut. En tydlig effekt är att företag med ett större fastighetsbestånd som klassificeras som förvaltningsfastigheter kommer att påverkas av valet. För de uppstår dels ett merarbete när årsredovisningen upprättas och dels finns det en viss affärsrisk kopplad till upplysningarna. Däremot går det inte att säga om företagen kommer att föredra K2 eller K3. Vi menar att det troligen är syftet med innehavet som avgör vilket regelverk företagen föredrar. Uppenbart är att alla företag inte drabbas av reglerna eftersom alla företag inte innehar förvaltningsfastigheter. Däremot anser vi att skillnaden kan få stor påverkan för de företag som innehar sådana fastigheter.

5.5 Finansiella instrument

Reglerna om finansiella instrument skiljer sig åt mellan K2 och K3. En konkret skillnad mellan regelverken är att finansiella instrument inte tillåts att tas upp till verkligt värde enligt K2 vilket däremot kan tillåtas i K3. Samtidigt är det skillnad i struktur mellan regelverken. En anledning till det är att K3 är skrivet med ett svårare språk och blir därför mer svårtolkat.

Skillnaden mellan regelverken tror vi inte kan leda till en direkt påverkan på resultatet. Däremot skulle företagets finansiella ställning kunna påverkas negativt om de väljer K2. Har ett företag tillgångar som i K3 får tas upp till verkligt värde ger en redovisning enligt K2 en sämre bild av företagets ställning. På motsvarande sätt innebär det för ett sådant företag att det framställs mer positivt enligt K3 eftersom tillgångarna får redovisas till ett högre värde.

Ett företag kan i sitt val mellan K2 och K3 påverkas av skillnaden om hur finansiella instrument ska redovisas. Om ett företag har en stor andel finansiella instrument anser vi att en redovisning enligt K3 leder till en starkare balansräkning. Tillgångarna kan redovisas till ett högre värde vilket ger en bättre grund för att bedöma företagets framtidsutsikter. Däremot anser vi att en nackdel med en redovisning enligt K3 är att ett företags finansiella ställning kan bli mer volatil. När ett företag redovisar tillgångarna till verkliga värden finns en risk att värdena på de finansiella instrumenten varierar på grund av yttre förändringar. Därmed kan det verkliga värdet på tillgångarna variera mellan åren. Volatiliteten i redovisningen kan vara negativ och innebära att intressenter blir osäkra på företagets potential. Eftersom företagets ställning kan variera på grund av volatiliteten tror vi att det också kan bli svårt att motivera den finansiella ställningen för en potentiell investerare. Trots att ett år har varit starkt kan det bli svårt att motivera att även kommande år kommer att vara det. Därför kan det försvåra en situation där företaget beroende av externt kapital. Av den anledningen anser vi att det kan vara en nackdel att redovisa enligt K3.

För företag som är större och har en stor andel finansiella instrument som de huvudsakligen bedriver handel med, påverkas antagligen inte negativt av volatiliteten. Vår uppfattning är att K3 genererar en bättre redovisning för de företagen eftersom de endast har innehav av finansiella instrument under kortare perioder. K3 kan då bidra till att ge en mer korrekt bild av företagets verksamhet eftersom verksamheten består av finansiella instrument. Får de tas upp till verkligt värde kan det på ett bättre sätt spegla företagets framtidsutsikter. För sådana företag som har valt att inneha en stor andel finansiella instrument, vilket är ett svårt område oavsett regelverk, är det rimligt att föreställa sig att även resterande delar i företaget

är avancerade. Vi tror därför att de företagen antagligen har ett behov av avancerad redovisning även utanför området finansiella instrument vilket leder till en tillämpning av K3.

Den skillnad som finns på området finansiella instrument anser vi därför till stor del handla om den grad av komplexitet eller förenkling som företaget har behov av. Ett litet företag innehar troligen inte finansiella instrument i samma utsträckning. Ett sådant företag har snarare behov av det som berör kärnverksamheten och vi tror därför inte att de strävar mot komplexitet. Därmed inte sagt att ett litet företag inte kan ha finansiella instrument. Men har de det, är företagen troligen inte beroende av att redovisa dem till verkligt värde eftersom det inte är företagets huvudsakliga tillgångar. Reglerna om finansiella instrument är då antagligen inte en skillnad som påverkar den typen av företag.

Vi anser att det är av vikt att lyfta fram att finansiella instrument är ett svårt område i allmänhet. I K3 är reglerna dessutom svårt skrivna. Att BFN har valt att ta bort alternativet att redovisa finansiella instrument till verkligt värde har skett av en tydlig anledning, nämligen förenklingsperspektivet. Både finansiella instrument och verkligt värde-redovisning är två komplexa områden som ställer krav på kompetensen i företaget. Där har BFN förenklat genom att i K2 ta bort ett av de redovisningsalternativen. Har ett företag en låg grad av externa intressenter tror vi inte heller att de har ett övergripande behov av att framställa externredovisningen på ett teoretiskt korrekt sätt. Därmed är det troligt att det för de flesta företag räcker med att redovisa finansiella instrument enligt K2. Redovisning av finansiella instrument enligt K3 kan däremot vara nödvändigt för företag som har en stor andel av sina tillgångar i finansiella instrument. För att visa företagets faktiska tillgångsmassa och på så sätt visa en korrekt bild kan det därför vara en nödvändighet att få ta upp de finansiella instrumenten till verkligt värde.

För företag som är större och som bedriver handel med finansiella instrument kan den här skillnaden få viss betydelse på valet av regelverk. Skillnaden i finansiella instrument skulle därför kunna vara en faktor som är en del för att kunna avgöra

företagets behov. Eftersom sådana företag har en stor andel finansiella instrument bör de redovisa dem till verkligt värde för att ge en korrekt bild av företagets ställning. Det kan därför bidra till att valet talar för K3. Däremot tror vi att de företagen redan har ett behov av K3 vilket gör att valet skulle ha talat för K3 även om skillnaden inte betraktas. För andra typer av företag är det svårt att identifiera en direkt effekt på valet av regelverk. Bara för att ett företag har finansiella instrument som många företag har idag, behöver det inte innebära att de har behov av att redovisa dem till verkligt värde. Valet av regelverk anser vi därför sker utifrån andra faktorer än redovisning av finansiella instrument.

5.6 Aktierelaterade ersättningar

Skillnaden mellan K2 och K3 är att området aktierelaterade ersättningar helt saknar regler i K2 samtidigt som innehållet i K3 är komplext. Om ett företag väljer att redovisa enligt K3 kommer det innebära merarbete på grund av de komplicerade reglerna. Företag som tillämpar K3 är inte noterade på en börs vilket gör att det blir svårt att beräkna ett verkligt värde på egetkapitalinstrumenten. Ett problem som uppstår är att det inte finns någon börskurs att utgå från. Därmed gör det att företagen måste tillämpa alternativa metoder för att beräkna ett värde, vilket kan innebära merarbete. På så sätt skulle det kunna påverka företagets resultat. Förutom merarbetet anser vi att ytterligare en negativ effekt är att det ställer höga krav på företagens ekonomiavdelning. För att hantera reglerna i K3 krävs hög kompetens vilket inte är en självklart att alla företag har. I synnerhet inte de minsta företagen. Samtidigt har de minsta företagen antagligen inte ett behov av att använda aktierelaterade ersättningar eftersom företaget troligen saknar komplexitet i sin verksamhet.

Reglerna om aktierelaterade ersättningar i K3 är komplexa samtidigt som reglerna i K2 är förenklade eftersom regler på området helt saknas. En svårighet som uppstår om redovisning sker till K3 är att beräkna det verkliga värdet utan att ha en börskurs att utgå ifrån. Däremot menar vi att merkostnaden som beräkningarna medför inte är en skillnad som kommer att få en betydande effekt på företagets val av regelverk.

Den ökade kostnaden som reglerna innebär anser vi vara marginell i förhållande till företagets behov av K3 i övrigt. Därför menar vi att skillnaden på området aktierelaterade ersättningar snarare kan handla om företagets behov av komplexitet i sin redovisning.

Vi anser att det inte är troligt att ett litet företag vill eller ens kan använda aktierelaterade ersättningar. Eftersom aktierelaterade ersättningar utgår från företagets värde kan det bli svårt för ett litet företag att bevisa värdet på företaget. Därför anser vi att en ersättning från ett sådant företag blir svår att motivera till en motpart, eftersom det troligen inte finns någon säkerhet i ersättningen. Många företag använder troligen inte aktierelaterade ersättningar och påverkas därför inte av reglerna när de ska välja regelverk. Vi tror att de företag som använder sig av aktierelaterade ersättningar ofta är stora och relativt komplexa. För att aktierelaterade ersättningar ska vara en accepterad ersättning behöver det finnas ett underliggande värde på företagets aktier som är tillförlitligt. Därmed tror vi att storleken på företaget är en förutsättning för att såväl anställda som leverantörer ska godta en sådan ersättning.

För ett företag som använder sig av aktierelaterade ersättningar kan skillnaden mellan K2 och K3 få betydelse. Reglerna i K3 kräver utförliga och komplicerade beräkningar för att bestämma det belopp som ska redovisas, vilket ställer krav på kompetensen i företaget. Samtidigt är en sådan effekt antagligen inte övervägande för företagets val av regelverk. Vi anser att ett företag som innehar aktierelaterade ersättningar antagligen har en så pass komplex verksamhet att de redan har den kompetens som krävs. Därför kommer skillnaden på området inte att vara avgörande. Dels för att många företag inte har aktierelaterade ersättningar och dels för att de företag som använder det antagligen redan har ett behov av K3.

5.7 Andra tydliga skillnader som kan påverka valet

Av de skillnader som diskuterats hittills anser vi att endast en liten del av de företag som ska göra ett val mellan K2 och K3 berörs. Utifrån intervjuerna har vi även

identifierat ett antal skillnader som är tydliga och som inte ingick i det ursprungliga urvalet. Dessutom är de mer allmänna till sin karaktär vilket gör att det blir svårt att föra ett fristående resonemang kring dem. Med att skillnaderna är allmänna till sin karaktär menar vi att det snarare handlar om att en redovisningsprincip tillåts i K3 samtidigt som den förbjuds i K2. Exempelvis tillåts funktionsindelad resultaträkning i K3 men tillåts inte i K2. Att skillnaderna är allmänna till sin karaktär innebär också att de kan påverka fler företag än vad som hittills behandlats. Av den anledningen kommer vi nu att föra en diskussion om hur de skillnaderna kan påverka företagens val av regelverk.

5.7.1 Resultaträkningens uppställningsform

Som vi belyst ovan är en skillnad mellan K2 och K3 att en funktionsindelad resultaträkning endast tillåts i K3. Om K2 tillämpas får företaget endast använda en kostnadsslagsindelad resultaträkning vilket är en förenkling gentemot K3. Vi tror att skillnaden kan få betydelse för de företag som i dagsläget använder den funktionsindelade resultaträkningen och vill fortsätta framställa företaget enligt den uppställningsformen. För dem blir det en fråga om hur de i fortsättningen vill framställa sin verksamhet. Vid en användning av en kostnadsslagsindelad resultaträkning tror vi att ett handelsföretag kan bli mer exponerat eftersom marginalerna på företagets produkter framgår tydligare. Kostnaden för handelsvaror redovisas då öppet. På så sätt anser vi att en affärsrisk kan uppstå vilket kan tala mot en användning av K2. I en hårt konkurrenssatt bransch kan det vara önskvärt att använda en funktionsindelad resultaträkning för att undvika den risken. För företag som däremot inte lider en affärsrisk på grund av resultaträkningens uppställningsform, tror vi inte heller kommer att se skillnaden som viktig i valet mellan K2 och K3.

5.7.2 Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är ett annat område där vi genom intervjuerna har identifierat en skillnad. Redovisning av uppskjuten skatt krävs i K3 och utgår från att det

skattemässiga resultatet skiljer sig från det redovisningsmässiga resultatet. K2 bygger i stor utsträckning på skattelagstiftningen där en likhet mellan redovisning och beskattning eftersträvas. Den här skillnaden mellan reglerna är en bra illustration till valet mellan komplexitet och förenkling. I K2 är förbudet mot uppskjuten skatt en kraftig förenkling för att hamna så nära skatteredovisningen som möjligt. Vi tror att det för många företag kan tänkas att en sådan typ av redovisning är ett starkt argument till att välja K2 eftersom skatt är ett svårt område. Samtidigt finns det företag som vill redovisa uppskjuten skatt, exempelvis i samband med underskottsavdrag. Troligtvis är de företagen relativt stora och har kompetens i företaget för att hantera den redovisningsprincipen. Därför tror vi att redovisning av uppskjuten skatt kan vara önskvärt för att spegla företagets framtida kassaflöde eftersom det ger en mer teoretiskt korrekt redovisning. Återigen anser vi att det här är en fråga om vilket behov företaget har med sin externredovisning. Uppskjuten skatt är därför en av de skillnader företagen måste beakta när de bedömer om de behöver komplexitet eller förenkling i sin redovisning.

5.7.3 Uppskrivningar

Slutligen är uppskrivningar ett område som innehåller skillnader mellan regelverken. Av K2 framgår att uppskrivningar i princip inte tillåts samtidigt som K3 tillåter en sådan redovisning. Vi är av uppfattningen att företag som innehar uppskrivna tillgångar kan undvika att välja K2 eftersom de uppskrivna värdena måste justeras ned vid övergången. Fördelen med K2 är att det blir en förenkling men vi ser ett problem med att företagen inte tillåts göra uppskrivningar. Om ett företag äger sådana tillgångar där det kan skapas dolda värden, såsom mark, fastigheter och skog förbjuds företaget att visa en korrekt bild av sina tillgångar. Reglerna i K2 innebär då att ett företag som lider av kapitalbrist, till den grad att det egna kapitalet är förbrukat, måste tillföra externa medel istället för att utnyttja de dolda värden som finns i balansräkningen. Den problematiken uppstår inte i K3 därför att företagen då kan utnyttja tillgångarnas dolda värden, genom uppskrivning. Den konkreta skillnaden kan därför bli att ett företag med ett förbrukat eget kapital kan behöva tvångslikvidera företaget, om de tillämpar K2 och inte kan tillföra externt kapital. Vi

tror att ett företag som står inför valet mellan K2 och K3 och som har dolda värden i sin balansräkning troligen väljer K3.

6 Slutsats

6.1 Slutsatser

Det finns skillnader mellan K2 och K3 som är väsentliga eftersom de påverkar företagets val av regelverk. Utifrån en analys som baserats på intervjuer och remissvar har vi identifierat väsentliga skillnader mellan K2 och K3 på fem områden. De presenteras i tabellen nedan:

Väsentliga skillnader som påverkar valet
Aktivering av immateriella anläggningstillgångar
Avskrivning av materiella anläggningstillgångar
Upplysningskrav för förvaltningsfastigheter
Uppskjuten skatt
Uppskrivningar

Tabell 6.1 Väsentliga skillnader

De väsentliga skillnaderna är en grund för valet mellan K2 och K3. Varje skillnad får, isolerat från en annan, betydelse för företagets val. Däremot är skillnaderna så pass specifika till sin karaktär vilket gör att de endast påverkar en begränsad andel företag. Exempelvis kommer skillnaden om aktivering av immateriella anläggningstillgångar endast få betydelse för företag som har stora utvecklingsutgifter. Vi har därför kommit fram till att företagen måste se till sitt samlade behov av komplexitet eller förenkling i redovisningen. Behovet kommer att vara den avgörande faktorn för vilket regelverk företagen ska välja.

Resultatet av studien visar att ingen skillnad isolerat får större betydelse i valet än en annan. Om enbart skillnaden i reglerna betraktas som den enda grunden i valet går det att uttala sig om hur en begränsad andel företag ska göra sitt val. Alla företag med stor andel utvecklingsutgifter ska då välja att redovisa enligt K3. Företag med tillgångar vars komponenter skiljer sig åt i förbrukning ska på motsvarande sätt välja K2. Effekten av skillnaderna blir framförallt tydlig hos fastighetsföretag som då ska välja K2, eftersom de påverkas av både upplysningskrav för förvaltningsfastigheter

och komponentavskrivningar. Om de fem väsentliga skillnaderna vägs samman som en helhet bildar de ett uttryck för den komplexitet eller förenkling ett företag har behov av, och kan då påverka fler företag än om skillnaderna ses isolerat. De företag som har ett behov av en komplex redovisning kommer att välja K3 och företag som har behov av en förenklad redovisning kommer att välja K2.

Tre områden där det fanns tydliga skillnader mellan K2 och K3 har inte funnits vara väsentliga. De är resultaträkningens uppställningsform, aktierelaterade ersättningar och finansiella instrument. Skillnaderna får inte betydelse på företagets val då de isolerat från varandra inte påverkar ett företags val mellan K2 och K3.

6.2 Förslag på fortsatt forskning

En tid efter samtalet med revisorn blev ekonomichefen kontaktad av två studenter. De hade visst genomfört en studie där de identifierat de väsentliga skillnaderna mellan K2 och K3. Vad lägligt, tänkte ekonomichefen samtidigt som han meddelade studenterna att han gärna tar del av studien. De hade identifierat fem områden som är väsentliga vid valet av regelverk. Dessutom menade de att det är behovet av komplexitet och förenkling som kommer vara det avgörande i valet. Detta är ju ganska bra, tänker ekonomichefen. Nu vet jag vilka områden det är jag ska titta på och att vi måste utvärdera behovet med redovisningen. Däremot vet jag ju fortfarande inte vilket regelverk vi ska välja. Och vad menas egentligen med behov av komplexitet?

Som ekonomichefen påpekar har studien identifierat väsentliga skillnader mellan regelverken. Dessutom visar studien att det är företagets behov av komplexitet som är avgörande för valet. Vad studien däremot inte visar är det som ekonomichefen efterfrågar, det vill säga vilket regelverk företagen ska välja. För att hjälpa ekonomichefen och därmed också besvara frågan om vad företagen ska välja anser vi att en kompletterande studie måste genomföras. En sådan studie kan utgå från våra resultat men med fokus på vad behovet av komplexitet och förenkling utgörs av istället för på skillnaderna. Därför anser vi att den studien måste undersöka vad det

behovet består av. Kan en sådan studie visa vilka faktorer som styr behovet av komplexitet och förenkling anser vi att det också går att dra slutsatser om vilket regelverk företagen ska välja.

7 Referenslista

Arbnor, I. & Bjerke, B. (1994) *Företagsekonomisk metodlära*. Lund: Studentlitteratur

Arnell, G (2009) *Noteringar: Företagen nobbar K2*. Balans, år 2009, årgång 25, nr 12.

Arnell, G & Lundqvist, P (2010) *Debatt: Olika krav på redovisningen är ett medvetet val*. Balans, år 2010, årgång 36, nr 4.

Artsberg, K. (1992) *Normbildning och redovisningsförändring. Värderingar vid val av mätprinciper inom svensk redovisning*. Lund: Lund University Press. Lund

Bengtsson, A. (2004) *Framtidens redovisningsregler för onoterade företag*. Balans, år 2004, årgång 30, nr 6-7.

Bengtsson, S. (2011) *Skillnader mellan K2 och K3*. [Intervju] 2011-03-10

Bennett, A. (1867-1931) *Citat om förändring*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.goodreads.com/author/show/3314.Arnold_Bennett> (2011-05-23)

BFN (2004) *Information om ändrad inriktning på normgivningsarbetet* [Elektronisk]. Tillgänglig: <<http://www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande-lang.pdf>> (2011-02-08)

BFN (2007a) *Bokföringsnämnden. Årsredovisning 2007*. [Elektronisk] Tillgänglig: <<http://www.bfn.se/bfn/arsredovisning07.pdf>> (2011-05-01)

BFN (2007b) *Remissvar till K2-regelverket*. Danielsson, S-I. Stockholm: BFN

BFN (2007c) *Remissvar till K2-regelverket. Göteborgs Universitet.* Stockholm: BFN

BFN (2007d) *Remissvar till K2-regelverket. FAR SRS.* Stockholm: BFN

BFN (2007e) *Remissvar till K2-regelverket. Företagarna.* Stockholm: BFN

BFN (2007f) *Remissvar till K2-regelverket. Redovisningskonsulterna SRF servicebyrå.* Stockholm: BFN

BFN (2007g) *Remissvar till K2-regelverket. Företagsrevision Cederlund & Gabre.* Stockholm: BFN

BFN (2007h) *Remissvar till K2-regelverket. Nilsson, L et al.* Stockholm: BFN

BFN (2009a) *Bokföringsnämnden. Årsredovisning 2009.* [Elektronisk] Tillgänglig: <<http://www.bfn.se/bfn/Arsredovisning09.pdf>> (2011-02-21)

BFN (2010a) *Remissvar till K3-regelverket. Uppsala Universitet.* Stockholm: BFN

BFN (2010b) *Remissvar till K3-regelverket. Näringslivets Regelnämnd.* Stockholm: BFN

BFN (2010c) *Remissvar till K3-regelverket. Svenska Bostäder.* Stockholm: BFN

BFN (2010d) *Remissvar till K3-regelverket. SABO.* Stockholm: BFN

BFN (2010e) *Remissvar till K3-regelverket. Castellum.* Stockholm: BFN

BFN (2010f) *Remissvar till K3-regelverket. Far.* Stockholm: BFN

BFN (2010g) *Remissvar till K3-regelverket. Svenskt Näringsliv.* Stockholm: BFN

BFN (2010h) *Remissvar till K3-regelverket. Göteborgs Universitet.* Stockholm: BFN

BFN (2010i) *Remissvar till K3-regelverket. Hyresgästföreningen.* Stockholm: BFN

BFN (2010j) *Remissvar till K3-regelverket. Sveriges Byggindustrier.* Stockholm:
BFN

BFN (2010k) *Förslag till nytt allmänt råd med tillhörande vägledning.* [Elektronisk]
Tillgänglig: <<http://www.bfn.se/Remisser/Arkiv/remissbrev-K3.pdf>> (2011-04-07)

BFN (2010l) *Bokföringsnämndens vägledning. Upprättande av årsredovisning (K3) - utkast.* [Elektronisk] Tillgänglig: <<http://www.bfn.se/remisser/arkiv/remiss-vl-k3.pdf>> (2011-04-07)

BFN (2010m) *Bokföringsnämndens vägledning. Upprättande av årsredovisning (K3) -komplettering av utkast.* [Elektronisk] Tillgänglig:
<<http://www.bfn.se/remisser/arkiv/remisskomplettering-vl-k3.pdf>> (2011-04-07)

BFN (2011a) *Pågående projekt.* [Elektronisk] Tillgänglig:
<<http://www.bfn.se/aktuellt/aktuellt pagaende.aspx>> (2011-02-03)

BFN (2011b) *Årsredovisning i mindre aktiebolag.* [Elektronisk] Tillgänglig:
<<http://www.bfn.se/aktuellt/infok2mindre.aspx>> (2011-02-02)

BFN (2011c) *BFNs normgivning.* [Elektronisk] Tillgänglig:
<<http://www.bfn.se/bfn/normgivning.aspx>> (2011-02-09)

BFN (2011d) *Information om K3-projektet.* [Elektronisk] Tillgänglig:
<<http://www.bfn.se/aktuellt/info-k3.pdf>> (2011-02-21)

BFN (2011e) *BFNs remisser.* [Elektronisk] Tillgänglig:
< <http://www.bfn.se/remisser/remisser.aspx> > (2011-05-04)

BFNAR (2008) *BFNAR 2008:1. BFNs Vägledning. Årsredovisning i mindre aktiebolag*. Samlingsvolymen 2010 – redovisning. Stockholm: FAR SRS Förlag AB

Broberg A. (2007) *Förslag till nya redovisningsregler för aktiebolag – K2*. Näsviken: Björn Lundén Information AB.

Bryman, A. & Bell, E. (2005) *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Slovenien: Liber AB

Denscombe, M. (2000) *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur

Drefeldt, C. (2007) *Redovisning: Förenkling av redovisningsregler på gång*. Balans, år 2007, årgång 33, Nr. 4.

Engström S. (2009) *Bokföringsnämnden och rättvisande bild*. Balans, år 2009, årgång 35, nr 8 och 9.

Erneberg, A. & Johansson, N. (2011) *Skillnader mellan K2 och K3*. [Intervju] 2011-03-15

FAR (2011a) FARs samlingsvolym – redovisning. *Förord till redovisningsrådets rekommendationer*. [Elektronisk] Tillgänglig: <<http://www.farkomplett.se/foIng-customer/document.do?idPath=RTN65539@@RTN65542@@RTN65788@@RTN66138@@TN00003403>> (2011-02-09)

FAR (2011b) FARs samlingsvolym – redovisning. *Inledning till bokföringsnämnden (för K-företag)*. [Elektronisk] Tillgänglig: <<http://www.farkomplett.se/foIng-customer/document.do?idPath=RTN65539@@RTN65542@@RTN65788@@RTN0005A0B@@TN00005A0C>> (2011-02-16)

Johansson, S-E. (1993) *Internationell praxis och svenska regler – stötesten för Redovisningsrådet*. Balans, år 1993, årgång 19, nr 1

KPMG (2011) *Vad tyckte remissinstanserna om BFNs utkast till K3?* [Elektronisk]
Tillgänglig: <<http://www.kpmg.com/SE/sv/kunskap-utbildning/nyheter-publikationer/nyhetsbrev/perspektiv/perspektiv-nr-1-2011/Sidor/Vad-tyckte-remissinstanserna-om-BFNs-utkast-till-K3.aspx>> (2011-05-01)

LiU(2011) *Framsidelogotyp. Linköpings universitet. Sigill*. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.exigus.se/bild77416/linkuniv_sigill_blk.html> (2011-05-26)

Månsson, J. & Ohlson H. (2008) *Årsredovisning enligt K2-reglerna. Introduktion till och diskussion kring det nya regelverket*. Danmark: Studentlitteratur.

Pautsch G. (2009) *Noteringar: Företagen nobbar K2*. Balans, år 2009, årgång 25, nr 12.

Persson S-E. & Peters R. (2009) *Debatt: Avbryt utvecklingen av K3-regelverket*. Balans, år 2009, årgång 35, nr 10.

Regeringen (1998) *Myndigheternas föreskrifter - Handbok i författningsskrivning*. [Elektronisk] Tillgänglig:
<<http://www.sweden.gov.se/content/1/c6/02/29/87/d22e2d1e.pdf>> (2011-02-18)

Regeringskansliet (2008) *SOU 2008:67 Enklare redovisning*. [Elektronisk]
Tillgänglig: <<http://www.regeringen.se/sb/d/10025/a/107685>> (2011-02-21)

Törning, E. (2011) *Skillnader mellan K2 och K3*. [Intervju] 2011-03-14

ÅRL (1995) *Årsredovisningslagen SFS 1995:1554*.

Bilaga 1 - Intervjuguide

I. ALLMÄN DEL

1. Skulle du kunna beskriva din bakgrund? Din arbetsroll på byrån, företag du arbetar mot?
 - a. Hur kommer du i kontakt med K2 och K3?
2. Tycker du att K-projektet är en bra lösning i arbetet för tydlighet och förenkling?
3. Vilket regelverk (K2/K3) tror du kommer bli mest tillämpat av de företag som har möjlighet att välja?

II. SKILLNADER MELLAN K2 OCH K3

1. Vilka skillnader mellan K2 och K3 anser du är de viktigaste?
 - a. Vilka diskuteras mest hos er?
 - b. Vilka diskuteras mest i allmänhet?
2. Vilka skillnader mellan, eller områden inom, K2 och K3 tror du kan få störst effekt hos företagen?
3. Vilka fördelar och nackdelar ser du med att gå över till K2?
4. Vilka fördelar och nackdelar ser du med att gå över till K3?

III. SKILLNADERNAS EFFEKT PÅ FÖRETAG

1. Varför anser du att dessa ovannämnda skillnader är viktigast?
 - a. Hur tror du att det kan påverka företag i deras val mellan K2 och K3?
2. Hur kan de här skillnaderna påverka företagen vid upprättande av årsredovisning?
3. För vilka typer av företag (bransch, typ etc.) tror du att skillnaderna kan få störst effekt?
4. Anser du att det finns några krav i det nuvarande K3 som kan bli särskilt komplexa/utmanande att implementera? I så fall, påverkar det någon speciell typ av företag mer än någon annan?
5. Tror du att det finns vissa företag som på grund av deras specifika inriktning eller bransch väljer bort K2? Vilka typer av företag skulle det kunna vara?
6. Övriga synpunkter?